

SAKO HITLERIS ORGANIZUOJAS I VOKIETIJA PABEGUSIUS SMETONININKUS PRIES LIETUVA

Jis Remias Juos Ne Tik Pinigais, O ir Kitais Budais; Sako Gestapo Leidžia Leidinius Lietuviu Kalba

Iš Breslau Radio Stoties
Varoma Propaganda
Lietuviškai

LONDONAS. — Gerai informuotas angli laikraštis London Reynolds News, turis tamprus ryšius su Anglijos užsienio reikalų ministerija, pakartotinai praneša, kad Hitleris duoda pinigine ir kitokia parama iš Tarybų Lietuvos pabėgusiems lietuviams smetonininkams.

Naziai ir Gestapo (slaptoji policija) leidžia specialius leidinius lietuviškai, kurių turinys atkreiptas prieš žydus ir prieš Sovietus.

London Reynolds News dar praneša, jog Gestapo padėjo suorganizuoti tarp pabėgusių keltų organizacijų, kurių tikslai yra "vaduoti Lietuvą." Tarp tų organizacijų yra "spaudos ir propagandos biuras", kuris randasi po-nazų propagandos ministerio Goebelo priežiūra.

Tas spaudos ir propagandos biuras turi tikslą "šaukti kovon prieš Tarybų Lietuvą" ir teikti "švietimo medžiagą" (supraskit, hitlerinę propagandą) Lietuvos žmonėms ir užsienio lietuviams (ypačiai amerikiečiams — Red.)

Tas Londono laikraštis rašo dar tą, kad naziai specialiai tam paskyrė radio valandą Breslau stoty. Ši radio stotis yra skirta vesti lietuviškai propagandą prieš žydus ir Sovietus.

Unijistu Konferencija Reikalauja Pakeisti Apsigynimo Reguliācijas

TORONTO. — Pereitę sekmadienį šia įvyko unijų, jaunimo ir kitų organizacijų atstovų konferencija, nušaukta jūrininkų unijos. Kalbėjo advokatas J. L. Cohen, parlamento atstovė Mrs. Nielsen ir kiti.

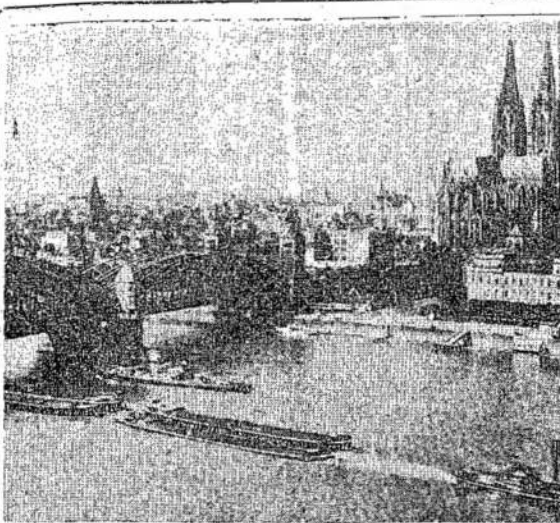
Cohen pareiškė, kad teisingumo ministeris Lapointe nėra tinkamu Kanados Apsigynimo Reguliācijas įgyvendinti, taip gi, kad pačios reguliācijas turėtų būti pakeistos.

Mrs. Nielsen pareiškė, kad mūsų laisvės sumestis ir senų daiktų krautaves. Kas gali garantuoti, kad jos gali būti sugrąžintos, paklauso ji. Prižadų buvo duota labai daug, bet kiek jų išpildyta?

Laikinas jūrininkų prezidentas Ferguson pareiškė, kad jūrininkų unijos prezidentas internetas už veikia unijoj. Jeigu jis būtų ir toliau dirbęs virėju, pareiškė jis, tai ir po šiai dienai niekas nebūtų jo kliudę.

Konferencija priėmė visą eilę rezoliucijų, kurių viena reikalauja pakeisti apsigynimo reguliācijas ir suteikti internuotiems unijietams teismo teisę, kad jie galėtų apsiginti.

SOFIJA. — Iš 150 Bulgarijos seimo narių tik 20 balsavo prieš įsileidimą nazų. (Štai kur Bulgarijos per...)

SIS GRAZUS vokiečių miestas, Cologne, angliu bombardierių buvo bombarduotas jau arti 60 kartų. Tai didelis industrinis centras, kurį užėmė vokiečiai, ir Cologne katedra.

Ir Bulgarijos Valdovai Istojo Fašistų Frontan

Visa Bulgarija Užliejo
Vokiečių Armija
Ir Gestapo

SOFIJA. — Pereitose savaitėse pabaigoj, Vienoje, ir Bulgarijos valdovai prisirašė prie Romos, Berlyno ir Tokio ašies.

Dar nespėjus rašalui nudžiūti, Bulgarija primarmėjo vokiečių armijos ir Gestapo agentų. Armija skubinaisi linkui Graikijos sienų. Kai šią žinią skaitysite, ji bus jau pasienyje.

Apskaičiuojama, kad visiškas Bulgarijos užėmimas truks kokias dvi savaites. Per tą laiką vokiečiai pilnai prisirengsiai tolimiesiems veiksams. Gal jie tuomet puls ant Graikijos, jeigu pastaroji nepasiduos geruoju. Gal jie darys spaudimą į Turkiją. Kaip toliau bus, dabar niekas negali atspėti.

Tuo tarpu yra manoma, kad Graikija ir Anglija greitai laiku nutrauks diplomatinis santykius su Bulgarija. Galimas daktas, kad Anglijos bombardierai pradės neuilgo bombarduoti Bulgarijoj esančius vokiečius. Anglija, sakoma, įteikus ultimatumą Rumunijai, reikalaujantį išvaryti vokiečius. Jeigu Rumunija vokiečių neišvysianti, tai Anglija bombarduosianti ir Rumuniją.

Sovietų Sąjunga Atmetė Bulgarijos Pasiaiškinimą

MASKVA. — Tass, oficialūs žinių agentūra, praneša, kad Sovietų Sąjungos užsienio reikalų viceministras A. V. Višinskis įteikė Bulgarijos ambasadoriui Ivanui Stamenovui notą, išreiškiančią Sovietų Sąjungos nesutikimą su Bulgarijos aiškinimu, kodėl Bulgarija įsileido vokiečių kariuomenę.

aiškus, tai tas, kad tuo dabar prasidės mirtina kov. tarp vokiečių ir anglių pajėgumų del Turkijos. Kuri pusė laimės, sunku pasakyti, bet tai šiol Turkija toli iškrypo iš užsire to kelio.

NAZIAI NEPATENKINTI SOVIETŲ PAREIŠIMU

BERLYNAS. — Nazų spauda išreiškė nazų šalies nepatenkinimą Sovietų Sąjungos nota Bulgarijai, kurioj sakoma, kad įsileidimas nazų išplės karą ir įvėls pačią Bulgariją.

Nazų spauda šūktis, kad Vokietija negali toleruoti jokių suvaržymų, kenkiančių nugalėjimui Anglijai.

Sako Graikija Tur Būt Taikys

SOFIJA. — Nežiūrint to, kad buvo paskelbta, jei Graikija nuistačius kovoti, šie tam tikrus ratelius kalbama, kad Graikija planuoja pasiduoti.

Girdi, Graikijai neįmanoma atsilaikyti prieš Italiją ir Vokietiją. Anglija negalinti suteikti Graikijai tokių pat sąrašų, kaip, kas atsitiko, nazų pajėgumų puolimą.

Sako Graikijos Karalius ir dabartinė valdžia planuoja pasitraukti į Kretės salą, o Graikijoj bus sudaryta tokia valdžia, kuri būtų agresoriams priimtina. Per tai, sako, Graikija galėtų gauti daugiau naulaidų.

Šitie teigimai, žinoma, gali būti vokiečių paleisti, kad paveikti graikus.

DuPontai Gavo Po \$2,220 Nuo Kiekvieno Darbininko į Metus

ATLANTIC CITY, N. J. — CIO prezidentas Philip Murray čia kalbėdamas pareiškė, kad didieji industrialistai kraunasi nepaprastai didelius pelnus, tačiau atsisaiko pakelti darbininkams algas.

Šešios didžiosios Amerikos korporacijos 1940 metais gavo pelno \$699.780.000 nuo 885.000 darbininkų.

General Motors korporacija nuo kiekvieno darbininko per metus gavo po \$977. American Telephone and Telegraph — po \$528 nuo kiekvieno darbininko. Standard Oil — po \$2,000 nuo kiekvieno darbininko. O DuPontai dar daugiau — po \$2,220 nuo kiekvieno darbininko.

"Ar tai gera tokia ekonominė sistema?" pastatė klausimą CIO prezidentas Murray. Nežiūrint to, nurodė Murray, korporacijos ir kalbėti nenori apie pakėlimą algų.

Jeigu šalies apsigynimo programa nukentės bent kiek, sako CIO galva, už tai bus atsakommingi samdytojai.

TORONTO. — Majoras Conboy pareiškė, kad miestas duos apeliaciją prieš teisėjo McFarland sprendimą, kad miestas išmokėtų New Yorko advokatui \$16,000 kaip atlyginimą. Minimas advokatas susižeidęs pėda įstojęs ir skylių ant Yong Streeto, pereitais metais.

VAIZDAS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ traukinį nelaimės ties Silver Springs, Md., per kurią vienas buvo užmuštas, vienas sužeistas ir vieno nesuranda.

CCE Vadas Sako Teisingumo Ministeris Vienus Baudžia, o Kitus Nelicia

Iš 200,000 ARMIJOS
ISMETE 18,000

OTTAWA. — Iš 200,000 Kanados armijos vyrų 18,000 buvo pašalinta, kaip netinkamų fiziniškai ir kariniai.

Iš to skaičiaus 10,829 buvo pašalinti dėl silpnos sveikatos, o kiti dėl įvairių kitų priežasčių.

14,000 DARBININKŲ
LAIMĖJO STREIKĄ

BUFFALO, N. Y. — Bethlehem plieno korporacijos darbininkai, 14,000 skaičiuje, priklauso prie CIO unijos, savo streiką laimėjo.

Plieno unijos organizacinis komitetas pranešė, kad samdytojai sutiko patenkinti svarbiuosius reikalavimus ir pripažinti uniją.

Anglijoj Draftuoja
1,000,000 Darbininkų

LONDONAS. — Prekybos Tarybos prezidentas Oliver Lyttleton atstovų rūmams pranešė, kad karo industrijai draftuojama arti 1,000,000 darbininkų.

Nuo 50 iki 90 senų industrinių firmų, samdančių 1,000,000 darbininkų, turės arba užsidiaryti, arba susilieti kokių nors būdu su kariška industrija.

Lyttleton pažymėjo, kad pareiškėms paleičia pančiaky, puodu, tekstilės, apsiavimo ir kitas ne kariškas imones. Šių imonių darbininkai busia paimti į karo industriją.

OTTAWA. — Liberalas parlamento narys W. R. McDonald reikalauja, kad būtų uždarytas baptistų laikraštis, leidžiamas Jarvis Streeto Baptistų baržnyčios klebono Shields, Toronto. Shields smarkiai kritikuoja katalikų bažnyčios iškrypimą iš savo kelio.

Ottawa Citizen Editorias
Buvs Subversyvus, Bet
Nieką Nedaroms

OTTAWA. — Pereitą savaitę parlamente Cooperative Commonwealth Federacijos vadas M. J. Coldwell smarkiai kritiko teisingumo ministerį Lapointe, kad jis nesilaiko bešaliskumo vykdant Kanados apsigynimo reguliācijas.

Jis nurodė, kad sausio 11 dieną Ottawa Citizen įdėjęs prie maisto šaukiantį editorialą, uždavintą "The Business End of the Bren Gun", kurio užbaiga buvus sekanti: "Kuomet vyrų kai sugrįš iš užjūrio po kiek metų atlikę galutiną Bren šaudyklų biznio tarnystę, jie galės geriau žinoti, kur šauti, negu kad žinojo Kanados veteranai skolių ir skurdo metais po pereito karo."

"Ar reikia aiškesnio kursty-mo uniformuotų vyrų prie jėgos, kad atiekti ko jiems reikia, kai jie sugrįš iš užjūrio?" pastatė Coldwell klausimą teisingumo ministeriui.

"Tai buvo subversyvus straipsnis," atsakė teisingumo ministeris Lapointe. Jis trauksias tą laikraštį už tai į teismą. Jeigu iki šiol dar nepatraukęs, tai tik dėl to, kad žmonės nepamanytu, jog jis traukia jį teisman keršydamas jam už atakas ant jo.

Paskui Coldwell pažymėjo, kad Karališkoji Kanados Raitoji Policija subversyvių elementų turėtų ieškoti ne alimėse, o aukštesnėse vietose. Pats Hon. C. D. Howe, amunicijos ir reikmenų ministeris, nori išsiųsti Finacial Postą išvadinęs pirmo numerio sabotažniku.

Jis, Coldwell, nesigailis tų laikraščių, kurie buvo uždaryti, bet esąs priešingas uždarinėjimui laikraščių be parlamento žinios.

Jis taip pat smarkiai kritikavo RCMP viršininko Wood pareiški-

ma, kad Kanadoj fašistų pavojus nėra. Jo manymu Kanadoj pavojus ne iš komunistų ar kitų radikalų pusių, o iš viršaus, "iš asmenų aukštesiose vietose, kurie paprastų žmonių aspiracijų bijo daug daugiau, negu fašizmo. Ar ne taip buvo Francuoj ir kitose šalyse?" pastatė jis klausimą valdžiai.

Anglijoj esą daroma visai kitaip. Ten internuojami dešinieji elementai. Tik paskutiniu laiku uždarytas Daily Workeris, komunistų dienraštis. "Tokie pareiškimai, kaip, pavydžiui, pareiškė senatorius Meighenas," sako jis, "yra subversyviausios pareiškimai, o Ottawas Citizen pareiškimas yra daug pavojingesnis subversyvus pareiškimas, negu kad teko kada nors matyti taip vadinamų radikalų ar komunistų spaudoj."

Teisingumo ministeris Lapointe sutiko RCMP pareiškimą, kad didžiausias pavojus iš komunistų pusės. Taipgi jis pažymėjo, kad visi suvaržymai yra tam, kad apginti demokratiją.

Kontrolierių Taryba Pasisakė Prieš Nukirtimą Algų

TORONTO. — Kontrolierius Lewis Duncan buvo pasiūlyęs, kad darbų komisijonierius Wilsono alga būtų numušta ant \$2,500, paliekant \$8,500 į metus, bet visi kiti kontrolieriai tam pasipriešino.

Kelios dienos atgal jis reikalavo, kad finansų komisijonierius Wilsono alga būtų numušta nuo \$12,000 iki \$8,500 į metus, bet negavo pritarimo iš kitų kontrolierių.

Duncan mano, kad tokios didelės algos turėtų būti numuštos visam karo laikui, tačiau kiti miesto tėvai su tuo nesutinka.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIU LAIKRASTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGUOS. ISEINA STYKI SAVAITE

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.
Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ASMENISKAI KREIPITES: 180 CLAREMONT ST., TORONTO.

NEGUODRUS MELAGIAI

Pasatuje yra gana gudrių vagių. Eidami vogti jie gerai prisirengia ir darp taip, kad būtų sunku susekti. Tačiau daug kartų jie padaro stambių klaidų, kurios juos išduoda ir pasinėcia į kalėjimus. Panašiai yra ir su melagiais. Bemuodami padaro tokias klaidas, kurios juos išduoda. Čia paduosime keletą pavyzdžių, kurie parodys, kaip melagiai neapsižiūri gerai ir suklysta, kas paskui atneša jiems patiems didelę nenaudą.

Brazilijoje išėmęs lietuviškas laikraštis "Lietuvis" padavė štai kokią žinią: "Vasario 17 dieną radio iš Maskvos pranešė, kad Kauno tą naktį komunistai susaudė septynius dabartinės Lietuvos buvusius valdininkus, jų tarpe ir Kauno miesto burmistrą..." Bet šios "žinios" padėvėjai gerai neapsižiūrėjo. Jie pamiršo, kad vasaris seka paskų sausį. Lietuvis, kuris pranešė tą "žinią", išėjo sausio 24 dieną, o tariamasis nužudymas įvyko vasario 17 dieną, tai yra už 24 dienas po to, kai Lietuvis pranešė įvyki.

Už kitą pavyzdį gali būti vietinis atsitikimas. Vasario 23 dieną, laike minėjimo senosios Lietuvos nepriklausomybės, ponas Vainora klybo salėje, Montreale, susirinkusiems skaitė laišką iš Lietuvos, gautą per Australiją. Ponas Vainora turėjo mintyje tą, kad per Australiją eįs laiškas yra neenzūruotas. Bet jis pamiršo, kad laiškus galima būtų cenzūruoti ir per Australiją siunčiant, jeigu tik būtų noras juos cenzūruoti. Juk jie cenzūruojami, jeigu cenzūruojami (mes manom, kad iš Lietuvos siunčiamų laišku Lietuvos valdžia cenzūruoja), išsiunčiant. Jeigu laiškas galėjo praprukti į Australiją, tai galėjo praprukti ir į Kanadą. Daug kanadiečių yra jau gavę laiškus. Vienuose labai džiaugiasi, o kituose nusiskundžia. Kaip gi jie galėjo patekti į Kanadą?

Dar blogiau melagiams, kai jie pradeda meluoti bent keli, bet apie vieną dalyką. Pavyzdžiui, draugai tūlas Transuskas (taipgi sugrįžęs iš Lietuvos) pasakojo, kad lietuviams kareiviams įsakta nesirodyti gatvėse. Bet apsiukęs tas pats Draugas ant rytojų skelbia ir Portugaliją pabėgusio lietuvi korespondencija, kurioj aiškoma, kad "rusams" nevyksta sukunistinti Lietuvos žmones. "Met karai" rašo jis, "dažnai viešai susiorganizuoja ir organizuoti vyksta bažnyčioje..." Taigi, vienas sako, kad nevalia rodytis ant gatvių, o kitas teigia, kad kariai organizuoti vaikšto į bažnyčia.

Šitokių pavyzdžių galima būtų pririnkti visą eilę. Atydžiai žiūrėdam būtu sugauti kiekvieną melagį. Bet mums tas visai nesvarbu. Čia apie tai pakalbėjome tik tam, kad įdomu darosi, kaip tie melagiai patys save sugrūbia. Ypatinai kai melagystę griežbiai tiki žmonės, kurie save skaito geriaisiais krikščionimis, katalikais, ir patys save nusimaskuoja, kad krikščioniū meluoti negalima, tai didėle nuodeme.

Visai kitas dalykas su Liaudies Balsu ir daugeliu kitų laisvos minties laikraščiu. Liaudies Balsas nekasa žinių iš nieko. Jis deda tikrai grynus faktus. Iš savo korespondentų jis reikalauja rašyti tikrai tiesą. Jeigu patirtų, kad kas išnaudoja laikraštį skleidimui netiesos, tuojaus atsaisytytų talpinti rašus.

Pats išduoda Kaltininkus

Kada kiek laiko atgal parlamento atstovė Mrs. Dorise W. Nielsen pareiškė, kad Kanados ministeris pirmininkas yra sakęs, jog visi, kurie tik mėginis pelnyti iš karo, bus priskaityti prie pošeimo pasaulio. Ir pabrėžė, kad, nežiūrint to, daugelis kraunasi didelius pelnus. — tai Globe and Mail editoriale susuko, kad tai baisūs kaltinimai, reikalauja prirodymų. Jisai privedė prie to, kad parlamentas turėtų pareikalauti iš Nielsen faktų.

Nuo to laiko praėjo tik keli mėnesiai, o Globe and Mail pats paduoda tuos faktus. Ant finansinio puslapio jis praneša, kad 30 didžiųjų korporacijų 1940 metais turėjo pelno \$132,672,576, palyginus su \$114,923,503 1939 metais. Nežiūrint to, kad 1940 metais mokesčiai tos korporacijos išmokėjo \$13,000,000 daugiau, negu 1939 metais, jų pelnas buvo didesnis \$1,800,000, negu kad buvo 1939 metais. Mokesčiai, vadinas, jų kišenės dar nepalietė.

Tam pačiam numeryje ir ant to paties puslapio yra pranešama, kad 20 mainų per pirmus tris šiu metų mėnesius pasidalins dividendų \$22,085,183.

Jeigu ministeris pirmininkas ir širdyje turėjo, ką kalbėjo, jis turėtų savo žodžiu laikytis ir paspausti pelnagrobius.

Musolinis Smunka

Musulinio "pasitraukimas" Libijoje virto generaliu susmukimu. Eritrų jėgos sluoją Musolinio jėgas visuose kampuose, Libijoje, Etiopijoje ir kur tik susitinka. Didelio pasipriešinimo jau nebesutinka. Jeigu dalykai nepasikeis, tai neilgą laiką Musoliniai liks tik Italija, jis bus išvystas iš visų kolonijų.

Jeigu Anglijai pavyks apsidirbti su Musolinu Afrikoj, tai daug jėgų pasiūlyšios. Tuomet Anglijos pozicija žymiai sustiprės. Visos jėgos, kurios dabar kariauja Afrikoj, bus nebereikalingos. Jas bus galima sutraukti apie Italiją ir Vokietiją.

Daugelis timentų teigia, kad Hitleris praktiškai progą įsiveržti į Angliją. Tur būt jie neklysta. Juo toliau, tuo bus sunkian Hitleriui įsiveržti į Angliją, kadangi Anglija nuolat stiprėja. Amerikos pagalba Anglijai atitaiso tą, ką naziai sugriaua iš bombierių.

Vokietijos laimėjimo, kurio laukė visi naziai ir jų simpatikai, visai nesimato. Jeigu naziai tikrai užsimanę įsiveržti į Angliją, tai tikrai galva nusisuktų, nors, žinoma, pridarytų daug žalos ir pačiai Anglijai. Tai būtų baisiausias smūgis abiem pusėm, nežiūrint kuri pusė laimėtų.

Kaip ten nebūtų, dabar yra jau aišku, kad karas užsitęs ilgai. Veikiausiai vokiečiai nedrįs kišti nosį į Angliją, o ieškos kokių jėgų būdų. Lindimas į Angliją reikštų beprotystę. Nebent jie turėtų nors tokio, ko nežinome.

PSICHOLOGINIAME FRONTE

— Boston Evening Transcript

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Naujas "Krivitskis" Dar Greičiau Pakliuvo

Tuo metu, kai "generolas Krivitskis" tas Naujienų angelas, rengėsi sau galvą išaštyti, jo vieta buvo užėmęs kitas "gudruolis", tik visa bėda, kad tas dar greičiau pakliuvo, nežiūrint to, kad pasalis yra platus.

Draugas Mizara Laisvėj apie tą naują "generolą" rašo sekančiai:

Nesenai knygų rinkoj pasirodė "autobiografija", pavadinama "Out of Night". Monopolistinės spaudos knygų apžvalgytojais šia "autobiografija" labai išgarsino, ir tai neratūros sedervais!

Knygos autoriu, pasirašė Jan Valtin. Bet nereikia manyti, jog tai jo paties darbo produktas. Ne! Knygą apžvalginėtojai pripažįsta, kad "Janui Valtinui" knygą padėjo parašyti Isaac Don Levine, uolus Hearsto spaudos bendradarbis ir aršus Sovietų Sąjungos neapkenčėjas.

Knygos turinys? Autorius pasakoja, kaip jis buvęs jūrininkas, kaip jis veikė per daug su komunistais, koki komunistai pasirodė jam negerai žmonės, kaip jis juos apeido ir dabar, pasidaręs "doru piliečiu", apsigyvenęs Amerikoj!

Tokis, daug maž, to "literatūros sedevro" turinys! Pradėta rūpintis "genijaus" praėjimai. Kas gi tas "Jan Valtin"? Iš kur jis?

Ir štai kas paaiškėjo: "Jan Valtino" tikra pavardė yra Richard Krebs. Jis yra vokiečių tautybės. Dirbo kadaise jūreiviu. Jis visur nudavė kairiu politikoje. Bet...

Skandinavijos jūreivių leidžiamas laikraštukas "Paa Torn" (Sargyboje) 1938 metų sausio mėnesio laidoje turi išspausdinęs paminėtojo "autoriaus" paveikslą ir apie jį rašinė su antgalviu:

"Saugokitės! Geštapo!" Pasirodo, kad Valtin-Krebs tarnavo Hitlerio slaptojojo policijoj; šniukštinėjo Geštapui, kol jis buvo sučiuptas. O kai jį skandinavų jūreiviai sugavo, kaipo šnipa, tuomet jis atvyko į Ameriką ir čia apsigyveno.

Hearsto spaudos bendradarbis Don Levine tuojau stoji talkon ir parase jo vardu knygą apie "komunistinį nedorybes". Na, ir šiuo metu, kaip sakya, "komercinė spaudos literatai" nebegali atsigėrėti tuo geštapininko "kūriniumi". Sakoma, kad ir "generolui Krivitskiui" straipsnius surašė davo tas pats Levine.

Kas čia dar pažymėtina, tai kad ponai Levinai pasirenka tokius žmones, kurie mažiausia bū-

ty žinomi Amerikoje. Bet ir tokie nežinomi asmenys su laiku nusimaskuoja.

Taip tai reikėtinė spaudą gamina "faktus".

ir Taip Gerai, ir Taip Gerai, ir Taip Gerai...

Baltus Kapininkas iš Lietuvos. Pakruojais parapijos, savo laiške binghamtoniečiui Jasiloniui, tarp kit ko, rašo:

Kunigėliams dabar tikra rūgpiūtė. Pravedant žemės reformą, daug kam atskėlė po gabala žemės (kurie turėjo visą 30 hektarų). Dabar jie ne-...
Kunigėliams dabar tikra rūgpiūtė. Pravedant žemės reformą, daug kam atskėlė po gabala žemės (kurie turėjo visą 30 hektarų). Dabar jie ne-...
Kunigėliams dabar tikra rūgpiūtė. Pravedant žemės reformą, daug kam atskėlė po gabala žemės (kurie turėjo visą 30 hektarų). Dabar jie ne-...

O čia, Amerikoje ir Kanadoj, nekuriu del ty kunigėlių labai sielojasi. Girdi, jiems labai blogai.

Atrodo, kad tie dvasiški tėveliai, kurie pabėgo, pralošė. Kad kunigams niekas nieko blogo nedaro, tai matyti ir iš paties Draugo. Draugas vasario 20 dienos numerį rašo:

Vyskupai davė instrukcijas kas sekmadienį sakyti bent po tris pamoksus. Vaikų katechizavimas, moksleiviams katechistinių pamokslų sakymas vyksta gražiai bažnyčiose. Stengiamasi organizuoti atskiri sekmadienių vyrams, jaunimui ir vaikams, kurie stoja lyg vienos dienos rekolekciijėms... Bendrai kunigų nuotalka neperblogiausia...

Hitleris Senaikinsias Kapitalizma

Kaip atrodo, tai kapitalizmui tikrai didelis pavojus. Ant jo dantis galanda ne tik komunistai, o ir Hitleris. Tik skaitykite, ką Toronto Daily Star rašo. Vasario 28 dienos laidoj Star editoriale skaitome:

Nors Hitlerio kalbos visuomet pilnos pasigirimo ir pasaulis mažai atydos kreipia į jas, tačiau jis laike savo kalbos šią savaitę pasakė ką tai tokio, kas reikalauja panagrėnėjimo, kadangi nušviečia tikslą. Štai jo žodžiai: "Šiandien jau negalima budavoti valstybes ant kapitalistinių pamatų. Demokratinės valstybės nuskes finansinėj katastrofroj, o tas sunaikins jų finansinės galios pamatus. Ne aukso standartas išeis iš šio karo pergalėtojum, o naciona-

lės ekonomijos, ir jos ves reikalingą prekybą tarp savęs."

Taip tai Hitleris vaizduoja pokarinį pasaulį, kuris susiorganizuojęs naziams laimėjus. Tai būtų, jis sako, pasaulis, kuriame "nacionalės ekonomijos" šalys prekybą tarp savęs. Tai yra, jų prekyba būtų valstybinė, vietoj privatinų įmonių viduj valstybės. Kapitalistinės sistemos būtų panaikintos.

Taigi, kaip matote, jeigu Hitleris laimėtų, tikrai kapitalizmui būtų "galas," jeigu tikėti Hitleriui ir pačiam Toronto Daily Star. Tačiau tai didžiausia nesąmonė. Kaip Hitleris meluoja, taip ir Toronto Daily Star klysta. Nazizmas yra aršiausia kapitalizmo diktatūra.

Tiesa, nazių diktatūra Vokietijoje įgauna daugiau ir daugiau valstybinio kapitalizmo žymni. Bet tai nereikšminga kapitalizmo žūvima, o priešingai, dar didesnę jo kontrolę ant visos tautos.

Be abejonės, valstybinis kapitalizmas gali sekmiau vesti kovą ne tik su savo šalies laudimi, o ir su kitų šalių kapitalistais del rinkų. Ir Toronto Daily Star labai teisingai pažymi, kad Amerikos kapitalizmui būtų tikrai pavojus, jeigu naziai paimtų į savo kontrolę didelę pasaulio dalį:

Suvienytoms Valstijoms, arba Suvienytyj Valstijų kapitalizmui, reikalinga kas met rinkų del daugiau negu \$500,000,000 vertės mašinų; del veik \$400,000,000 vertės petroliaus produkty, del virš \$253,000,000 vertės motorvežimiu, del virš \$240,000,000 vertės vatės, del \$235,000,000 vertės geležies ir plieno produkty, del \$165,000,000 vertės cheminių produkty. Ir t.t. 1939 metais, išskyrus tą, ką pardavė savo kolonijoms ir Kanadai, Suvienytyos Valstijos pardavė prekių už \$2,700,000,000. Kaip privatinės imonės parduoty tuos savo produkty pasatulyje nazių tautų, vedančių tarp jų ir Hitlerio, koki Hitleris įsivaizdina?

Be abejo, kad būtų sunku. Bet ar neiseina iš to, kad šiandien reikalaujama iš darbo žmonių pasiaukoti už tai, kad privatinės imonės turėtų kur-parduoty savo produkty? Ar neiseina iš to, kad šis karas, tai susikirtimas tarp didžiųjų valstybių už rinkas?

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 530 Summer Ave., Newark, N. J., USA

Alkoholio Rūšys

Bent kelios yra skirtingos alkoholio rūšys, ir visos jos yra nuodingos. Tas nuodingumo laipsnis yra nevienodas: jis priklauso nuo to ar kito alkoholinių gėrų mišinio, kurio kam tenka apsinuodyti. Paprastas geriamas alkoholis chemiškai vadinasi etyliniu ("ethyl") alkoholiu. Tai yra grūdų alkoholis, ir jo yra po tam tikrą kiekį visuose svaiginamuose gėrimuose. Kitokios chemiškai skirtingos alkoholio rūšys yra propylinis, butylinis, amylinis ir metylinis alkoholis. Visos šios rūšys yra daug kartų nuodingesnės už paprastai žinomą etylinį alkoholį. Bet už visas pavojingiausia rūšis yra metylinis arba medžio alkoholis ("wood alcohol"). Jis labai pigus ir jo dažnai primašoma prie bet kokių spiritinių gėrų.

Dabar imkime tą visų dažniausiai vartojamą etylinį arba grūdų alkoholį, kaip jis yra geriausiai pagamintas valdiškose piestytuvėse bei bravoruose. Kai labai gerai išvalytas, pašalinus nuo jo įvairius nuodingus daidekus, etylis alkoholis vadinasi valytu arba "rektifikuotu" spiritu. Jo primašoma į degtinę, vyną, alų ar kokį spiritinį gėrą.

Degtinė yra daug tvirtesnė, negu alus ar vynas, greičiau žmogų apsvaigina ar apnuodija, nes degtinėje yra kur kas daugiau alkoholio. Ir pati savaime degtinė ne vienodai esti nuodinguma: tatau priklauso nuo to, kiek joje yra pašalinių dadekų, kaip etyldėlydas, ketonas, furfuralis, eteris ir t.t. Ir šitie dadečiai, šitie nešvarumai yra labai labai nuodingi, šimtus kartų nuodingesni už etylinį alkoholį. Tokių pavojingų nešvarumų kiekis degtinėje priklauso nuo to, iš kokios žaliavos medžiagos degtinė yra varyta: ar iš kokių javinių grūdų, ar iš bulvių, ar iš vynuogių, ar iš kitko.

Iš visų visokių degtinių taip vadinamą "brendę" yra mažiausiai nuodinga. Ją išsunkia iš vynu ir todėl ji vadinasi taipgi vynu spiritu. Iš grūdų padaryta

degtinė yra nuodingesnė, — ji vadinasi grūdų spiritu ("wiske", "arielka"). Be to, esti spirito, daro to iš kriauščių geros, iš obuolių geros, iš bet kokių javinių grūdų, iš burokų, iš sirapo, iš bulvių, iš cukrinės nendrės, iš arabiškos bet chiniškos cukrinės nendrės. Visos spirito rūšys yra labai nuodingos, o labiausiai spiritas. Varytas iš bulvių ir iš cukrinų nendrių. Pastarųjų rūšių spirite esti gana daug butylio, isobutylio ir amylio spiritu, kurie, kaip minėjome, yra daug kartų nuodingesni už paprastą etylinį spiritą.

Pigųjų Rūšių Spiritiniai Gėralai

Yra ypač pavojingi ir labai nuodingi, nes jie sutaismo iš nevalyto spirito. Kad paslėpus aitrų ir gaivų skonį ir kvapną, kuris paima nuo įvairių nuodingų, erzinančių nevalumų, į tokius pigius gėralus pridėdama visokių esenčių ir ekstraktų, dirbtinių uždaralų. Nuo tokių pridėkų gėralai pasidaro kiek skanesni ir malonesni "pokio," užtat savo nuodingumu ir esti da nuodingesni už "neuztaisytus" gėrimus.

Be virš paminėtų spiritinių arba alkoholinių gėrų, yra nemažai dar ir įvairių kvapių, kvapningų skiedinių, augmeninio ar kokio dirbtinio pašėimo, išstarpintų alkoholy. Čia ty kvapiųjų dėsnių veikmė prisideda prie svaiginamos alkoholio veikmės, ir tuo būdu tokie gėralai pasidaro daug pavojingesni, daug nuodingesni už paprastus nekvepinčius alkoholinius gėralus. Tokių šaunių, kvapiųjų gėrų, prisitraubus, žmogus suima net nuomaro, eptepisijos prapuočiai tasyti, dėl smarkaus erzini- mo smgeninių plėvių. Taip žmogų pasidaro nuo mėtelį degtinės. Arba vėl jį apima apkvaitimas be sąmonės, be jausmų. Taip pasidaro nuo anyžių degtinės, nuo mėtų degtinės ir t. p.

Alkoholio apsinuodymo rūšys yra bent kelios. Greitasis arba aštrusis alkoholio apsinuodymas paguldo žmogų žemai. Taip atsitinka per daug ant karto išgėrus alkoholinio nuodo. Čia žmogų iš pirmo suima nepaprastus jausmų sujudimas, susijaudinimas, kuris greit atsiliečia, ir tada žmogus sunkiamba, nustojęs jausmų ir sąmonės. Dažnai taip ir numiršta, jei nesti greitios pagalbos.

Chroninis arba įsisenėjęs alkoholio apsinuodymas pasireiškia lėtai, išlengvo. Ir tokio apsinuodymo požymiai esti nevienodi. Kai žmogus nuolat arba labai dažnai geria alkoholinių svaigalių, tai jo organizme įvyksta laipsniškų gedimo permainų. Galvieji organai, liaukos ir gliūdesni audiniai pamažėl genda, išsigema, virsta taukais arba pačios prastosios rūšies audiniai — jungiamaisiais audiniais. Gerieji audiniai pasidaro lyg kokios pakulos. Nuo tokio gedimo ir visa kas organizme sparčiai įra ir genda, kol galų gale mirtis užbaigia tą nelemtą išsigimimo eilę.

Aštrusis apsinuodymas alkoholiu paprastai vadinama "nušigėrimu," "apsvaigimu," "girtumu." Toks pasigėrimas gali po truputį pereiti, bet gali iš to pasireikšti ir rimtesnių požymių, kaip greitasis alkoholinis nuomaras, greitoji alkoholio histerija, klejojimas arba alkoholinis kvaitulys — kliečėjimas, staigioji alkoholinė mašija bei pamišimas. (Iš Tiesos)

Londone laikė aptamsinimo gatvė ejo sena moteris. Staiga ji atsimušė į kitą žmogų. Abudu sugriuvo ant šaligatvio.

— Labai atsiprašau, labai atsiprašau, — atsiprašinėjo vyras, kai atsistojė.

— Tai niekis, — atsakė moteris, — geriau tu pasakyk man, į kurią pusę aš eju.

Kur Mūsų Tarnai ir Tarnaitės

Jau buvę ponai Lietuvos Ant Liaudies sprando nejos; Daugiau jie niekad ten negryė, Valstiečių ūkių nevaržys.

Dabar jie sėdi Berlyne, Supykę ir nusiminę. Skaičiuoja pagrobtus litus Ir rašo įvairius šmeižtus.

Kartais mes matom tuos šmeižtus Vienybėj, Dirvoj, Naujienos; Verkia tie ponai ir keikias, Neteke dvarų ir lietišos.

Jie šaukia: oi, blogai, blogai, Siūskite dolerių, draugai. Jūs žinot kokia mūs dalia: Mūs ponas Hitleris kare!

Ir velnias žino, kas čia bus: Reiktų bėgti kur į Pietus. Ponas Smetona jau tenai, Su savo brangia Zosyte.

Be to, sako, kad ir ten blogai: Kapoją jo kūną uodai; Jo barzdoj jau randas šašų — Ten gyventi gan sunku.

Turėjom dvarų ir namų, Gaudavom litais dovanų, O dabar — viskas tik sapnai, — Kur mūs tarnaitės ir tarnai?

Taip skaudžiai teko mums suklypt; Reiks kiauless šert ir bulves lupt, Batus patiems nusivalyt. — Vyrai, patarkit, ką daryt...

Bučiuojam Adolfui padus, Kad jis atimtų mūs dvarus, Bet jis nenori nei kalbėt, Sako, tai baisu tą ir pradėt.

Baltakrodė

Klausimai ir Atsakymai

Gerbiama Redakcija:

Aš esu naujas Liaudies Balso skaitytojas, todėl man daug dalykų yra nežinoma, už tai nepykite, kad aš klausiu jus.

Aš norėčiau, kad jūs man atsakytumėte, koks pamatinis pasikeitimas įvyko Lietuvoje, kad taip puola ją tautininkai ir socialistai?

Naujas Skaitytojas Montreal.

Atsakymas

Pirmiau Lietuvoje viešpatavo kapitalistų ir dvarininkų valdžia. Jos tikslas buvo išlaikyti kapitalistinę santvarką, kuri pasižymi pelno sunkimu iš darbo žmonių. Pavyzdžiui, pirmiau Lietuvoje fabriškai priklausė tam tikram skaičiui asmenų. Jie samdydavo darbininkus. Išmokėjęs darbininkams algas už darbą (dažnai darbo), sumokėjęs valstybei mokesčius, jiems palikdavo didelės sumos pinigų. Tuos pinigus jie sunaudodavo savo reikalams. Lebdavo, važinėdavo po kitus kraštus, vasarodavo kurortuose ir t.t. Panašiai būdavo ir su dvarininkais. O valdžia, surinkusi mokesčius iš fabriko, iš visų gyventojų, tuos pinigus išleisdavo išlaikymui valstybės aparato: policijos, žvalgybos, teismo, dvaisiškijos ir t.t. Valstybės aparato tikslas buvo apsaugoti esančią santvarką. Iš valstybės visuomenė gaudavo labai mažą dalį.

Kada Lietuva buvo paskelbta socialistine valstybe, didieji fabriškai, prekybos įmonės ir kiti dalykai, kurie duodavo didelį pelną jų savininkams, buvo paimiti į valstybės rankas. Dabar valstybė išmoka darbininkams ir tarnautojams algas, žinoma, daug didesnes. Tas pelnas, kuris šavo įmonių savininkų rankose, dabar eina į valstybės išdą. To išdą valdžia užlaiko mokykloms, kuriose mokslas dabar neokamas, ligonines, kuriose dar daro žmonės gydomi veltui, ba už labai mažą atlyginimą, paskyrė 20 milijonų litų pašalpos naujakūriams, stato naujas mokyklas, fabriko ir t.t. Dalis, žinoma, eina darbo žmonių valstybės išlaikymui, kuri reikalinga apsaugojimui darbo žmonių valdžios nuo tų, kuriems ji nepatinka.

Sikurtumas, todėl yra tas, kad

pirmiau viskas, kas tik buvo nutraukiama nuo darbo žmonių pragyvenimo, eidavo prispaudėjų naudai, o dabar eina visos visuomenės naudai įvairių nemokamų patarnavimų pavidale. Trumpai tariant, Lietuvoj eina prie išnaikinimo išnaudojimo. Su laiku bus prieita prie to, kad visa šalis bus kaip kokia pašalpinė draugija. Ji valdysis save taip, kaip valdosi draugijos, per išrinktuosius viršininkus. Dabar, žinoma, yra dar daug netobulumų, nes dabar eina persiorganizavimas.

Bet ir persiorganizavimo metu darbo žmonės jaučiasi daug geriau, nes valdžia stovi jų pusėj ir suteikia daug palengvinimų. Jeigu ne karas, padėtis būtų kelis kartus geresnė, negu buvo prieš fašizmą, nors ir dabar jau daug geresnė.

Gerbiama Redakcija:

Malonėkite atsakyti per Liaudies Balsą į sekančius klausimus:

1. Ar galima dabar siųsti laiškus į Lietuvą, kadangi Anglijos ir Kanados valdžios pernai už-

darė susisiekimą paštu?

2. Ar teisinga vadinti žmogų asmeniu, kadangi mūsų tėvai ir tėvų tėvai asmenimis vadindavo pelio asmenis ir kitų aštrių daiktų asmenis?

3. Ar kitras lietuviškas pavadinimas karštas, karštesniai? Tas man labai juokingai atrodo. Kadangi lavonas šaltas, tai ir grabas šaltas. Senovėje sakydavo grabas, grabanesiai. Net ir dainose dainuodavo: skaldysiu lenteles, darysiu savo mergelei grabelį. Kodėl lietuviai tokius juokingus pavadinimus pasirinko?

Skaitytoja Springhill, N. S.

Atsakymas

Laiškus į Lietuvą galima siųsti. Tik prie žodžio Lithuania reikia pridėti raides: USSR, butent: Lithuania, USSR.

Neteisinga žmogų vadinti asmeniu. Reikia tarti asmuo, o ne asmuo.

Draugė klaidingai rašai ir žodį karštas, vietoj š vartodama š. Žodis "grabas" yra ne lietuviškas, o paimitas iš rusų ar lenkų kalbų. Kada lietuviai buvo Rusijos dalimi, į jų kalbą įsimašė nemažai rusiškų žodžių, tik truputį sulietuvinatų. Kanadoj gyvenantieji lietuviai savo kalboj vartoja daug angliškų žodžių.

truputį sulietuvinatų.

Gerbiama Redakcija:

Liaudies Balso buvo rašyta, kad naujoji Lietuvos valdžia pakėlė darbininkams algas per pusę ir daugiau. O kaip su ūkininkų produktais, ar jų kainas pakėlė, ar ne? Jeigu nepakėlė, tai jų padėtis pablogėjo, kuomet pabrango daiktai krautuose?

Valstiečio Draugas Winnipeg, Man.

Atsakymas

Kainos už produktus irgi pakeltos pusiau. Sudburiečiui J. Striškai brolis iš Lietuvos pranešė laišku, kad lapkričio mėnesį už rugių centnerį buvo apmokama po 12 litų, už kviečių centnerį po 17 litų, už bulvių centnerį po 5 litus, už sviesto kilogramą po 8 litus, už lašinių kilogramą po 4 litus, už bekoną po 115 litų.

Kadangi lito vertė dabar (kaip įvertina Toronto Globe and Mail dienraštis) yra apie 18 centų, tai kviečių centneris Lietuvoj kainuoja virš \$3.00. Tuo tarpu Kanadoj kviečių centneris kainuoja nuo \$1.00 iki \$1.50.

Jeigu Liaudies Balso neskaitytai, tai kas pasanlyje dedasi nežinau.

Kaip Kas Remia Liaudies Balsą

Nors vėjus jau pasibaigė, bet tie geri Liaudies Balso draugai, kurie vėjus laiką negalėjo savo dalimi prisidėti, tą atlieka dabar. Dar vis gauname naujų skaitytojų ir aukų. Tai labai puiku iš Liaudies Balso remėjų pusės ir už tai jiems širdingai dėkojame, o kiekvienas gautas centas stropiai saugomas ir taupomas.

Cia žemiau telpa aukotojai ir pasidarbavusieji dėl Liaudies Balso. Dalis iš jų yra užsilikusių nuo praeito numerio, kurie netilpo dėl vietos stokos, bet didesnioji dalis yra tu, kurie pasidarbavo bei suteikė laikraščiu auką jau po vėjus.

Drg. P. Bephrstis, Brower, Ont., nuo savęs pristuntė \$1.00 laikraščiu aukų.

Drg. H. Dobrovolskienė, Toronto, pridavė \$5.00 auką gautu nuo drg. Juozo Strodonskio.

Drg. J. Sasnauskas, Geraldton, Ont., pristūdamas naujų skaitytojų ir atnaujinimų, grąžino blanką sukėlęs ant jos \$14.00. Aukojo: P. Gedvilas \$5.00; J. Sasnauskas \$2.00; V. Vasiliauskas, G. Lapalainen, M. Storgoff, T. Stepanoff, P. Zalec po

\$1.00; Edna Sasnauskas 75 cent.; M. K. S. Confectionery & Hot Dogs, Geraldton Bottling Co. po 50 cent.; A. Matijelo 25 cent.

Drg. S. Survita, Central Patricia, Ont., atsinaujindamas prenumeratą nuo savęs paaukojo 50 cent. ir pridavė drg. A. Uso auką 50 cent.

Drg. V. Žilinskas, Toronto, Ont., pridavė blanką ant jos sukėlęs \$2.25, kurią sumą suaukojo: T. Kazakevičius, J. Garll po \$1.00; G. Mikol 25 cent.

Drg. W. Raila, Chicago, Ill., atsinaujino savo prenumeratą apmokėdamas pilnai net iki 1943 metų ri \$2.50 paskyrė laikraščio paramai aukų.

Drg. A. Bubelis, Ripon, Que., prisuntė blanką ant jos sukėlęs \$1.50 aukų. Aukojo: A. Bubelis, J. Valton, C. Karbuski po 50 c.

Drg. P. Pergelen, Windsor, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio reikalams paaukojo \$2.00.

Drg. R. Purlys, Windsor, Ont., užsirašydamas Liaudies Balsą, jo reikalams paaukojo 50 cent.

Drg. Montreallietis, Montreal, prisuntė dar vieną naują skaitytoją ir labai draugišką laišku,

kuriame sako, kad nežilrint, jog vėjus jau pasibaigęs "aš kiek galėsiu, tiek dirbsiu toliau."

Tai labai puikus pareiškimas, nes nežilrint, kad vėjus pasekmingai praėjo, bet darbu dirvos visada yra. Todėl labai gerai, kad atsiranda draugu, kurie yra pasiryžę darbuotis toliau.

Drg. M. Genevičius, Hamilton, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio reikalams paaukojo 50 centų.

Drg. M. Lapėnienė, Hamilton, Ont., atsinaujindama prenumeratą, laikraščio reikalams paaukojo \$1.00.

Drg. Stanley Wickis, Glanford, Ont., nuo savęs laikraščio reikalams pridavė \$2.00 aukų.

Drg. S. Aleliunas, Rodney, Ont., prisūsdamas money orderį \$5.57 vertės rašo: "Rodney lietuviai turėjome progą susirinkti pas draugus Prekšaičius pasilinksmininti jų sūnaus krikštinę progą. Besilinksminant per drg. S. Shostak laikraščio paramai sukelta \$2.75 aukų. Drg. Shostak atsinaujindamas savo prenumeratą paaukojo \$1.00, o kiti draugai sekant: Kažen 45 cent.; Prekšaitis 35 cent.; Sneideris 35 cent.; Aleliunas 35 cent.; Žilniauskas 25 cent.

Drg. J. Batavich, Port Arthur, Ont., atsinaujindamas prenumeratą prisuntė \$20.00 laikraščio paramai aukų.

Drg. J. Puo Žilanas, Niagara Falls, Ont., dar prisuntė \$1.00 aukų gautų po 50 cent. iš J. Žilionio ir A. Virbicko, rochesteriečių.

Drg. J. Cherkosk, Cumberland, B. C., per J. Zink prisuntė vieną naują skaitytoją ir \$2.00 sukeltų ant blankos aukų, kurią sumą suaukojo: T. Cherkosk, Ant. Petronis, S. Gergely po 50 cent.; G. Basich, M. Liliach po 25 cent.

Drg. J. Aukštinaitis, Fasset, Que., prisuntė vieną naują skaitytoją.

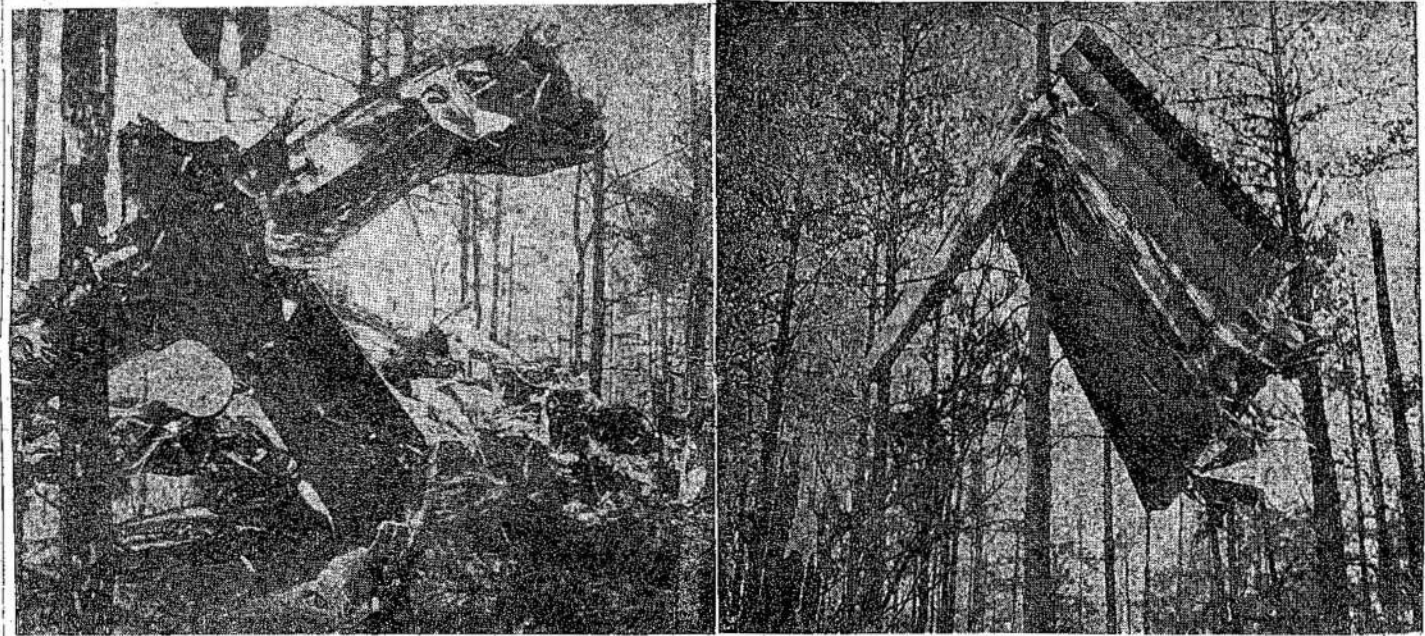
Drg. Petrus Angus, S. N. S., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai pridavė \$2.00.

Drg. W. Mazetis, Eekvi ta., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai pridavė \$1.00 aukų.

Administracija

LIAUDIES BALSAS

Rašo Tikslai Tiesą

LIEKANOS KELEIVINIO Suvienytų Valstijų orlaivio, kuris pereitą savaitę susikūlė arti Atlanta, Ga. Juomi važiuo 13 keleivių, neskaitytą igulos iš 3. Sep- tymi keleiviai buvo užmušti, o kiti sužeisti. Sitą orlaivį valdė garsus lakūnas kapitonas Eddie Rickenbacker, pereito karo didvyris. Jis buvo sunkiai sužeistas.

Kempė Trečia

(Iš Miškų Darbininkų Gyvenimo)

PRASCIOKAS

(Tąsa)

Antanui paaiškinus ligos priežastį, virėjas sutaisė kokių tai vaistų, uždėjo ant švares balto skuduro ir aprišo veidą.

— Gal galėtum mums ką pagelbėti? — kreipėsi virėjas į Antaną.

— Aš virtuvėje niekad nesdirbęs, tad nežinau nei kokie čia darbai, — atsakė Antanas.

— Indus planti moki? Bulvėms kaili lupiti irgi gal patalysi ir stalai aptvarkyti reikia.

— Bulves skusti, tai aš greit atsiminsiu, nes mane mažą motina dažnai už prasikaltimą pristatydavo po valnadą kitą jas skusti.

— Užsidengkite tuom brenzdiniu kvartuku ir mėginkite indus maudyti, — parodė virėjas į kriuvą visokių indų, sukrautų kerčioje.

— Pamaldas gali atlaikyti ir arklydėje, nes ir ten dievas yra. Kas norės, tai ir ten nuosis pasimelsti. Juk ten užtektaim šilta. Valgykite negalima. Reikėtų visi stalai, suolai ir kiti daiktai iškraustyti, paskiau vėl viską sutvarkyti, kas sudarytų bereikalingai daug darbo ir turėtumėte būti visą dieną nevalge...

— Bet kitais metais visados valgykloje būdavo, — užsigybes bosas perkirto virėją.

— Kitados žmonės į dangų su arkliais nuvažiuodavo, o dabar ir su orlaiviu negali nusikristi.

— Tai, reikiška, tu nepavelini kunigui mišų atlaikyti valgykloje? — dar rūščiau patatė klausimą virėju.

— Jeigu jūs, mister Džionson, apsimat

žmoną, kurios paveikslą visiems rodydavo. Ne tik jis ją pavylijo, bet kiek laiko su ja pagyvenęs kažkur papuldė. Tad virėjas iš to susikrimitimo pasinėrė girtuoklystėje ir kortose. Pralaido visą sutauptą turtą, neteko gero darbo, o dabar bastosi po miškus virdamas darbininkams vaisti.

— Viena gera ypatybė pas tave, tai kad moki gerai valgius gaminti, o kitaip, tai tuojais šiandien tave išvyčiau iš kempės, — tarė bosas eidamas per valgyklą.

— Paprašykite, mister Džionson, šventos asabos, kad jis stebuklingu būdu pagamintų valgyti, tada nerekės nei virėju, — atsakė virėjas bosui einančiam pro duris.

— Kaip ilgal čia bus kunigas? — kreipėsi Antanas į virėją, piauštydamas duoną.

— Nespės gerai kojų susiiti, šaukdamas bėgs iš kempės, — atsakė virėjas, griebdamas pyragaičius iš taikų.

Kada visi darbininkai susirinko valgyti vakarienės, atėjo bosas, kunigas, knygvedys ir du bosų pagalbininkai (darbininkų prižiūrėtojai). Tai buvo nepaprastas vakaras, nes retai kada pasitaikydavo, kad su darbininkais prie vieno stalo valgytų kempės vyriausybė.

Bosas atsisėjo, subarškino su šaukštu per lėkštę, kad visai nutiltų, pradėjo aiškinti atvykusio svečio misiją. Paskiau perstatė kalbėti kunigą.

— Nužemintieji viešpaties tarnai. Dievo siunčiamas aš atvykau pas jus išklausti jūsų balso ir sustiprinti kentėjimo. Jūs, atsitolinę nuo bažnyčios, palikote silpni dvasioje, pradėjote neapkęsti ir net prieštarauti prieš savo geradėjus, maitintojus. Todėl aš atvykau pas jus suteikti jums dvasios šventos būti ištikimiems ir kantriems visokiuose vargusose. Kentėkite ir didžiokitės savo kančiomis, nes ku daugiau ant žemės kentėsite, tai ten, — parodė ranka aukštyn, — laiminsiu gyvenime... Kurie esate papildę kokius nusikaltimus prieš savo geradėjus, ar žinote kokius kempėje maitintinukus, rytoj rytą nuo devintos valandos ateikite pas mane ir viską atvirai išpažinkite, o dievas pasi- gailės jūsų ir atleis už jūsų nuodėmes...

ryt atlikti virėjo pareigas ir viską sutvarkyti taip, kaip dabar yra, tai galite daryti, ką tik norite.

— Kas čia bosas, tu, ar aš!? — dar garsiau šaukė bosas.

— Virtuvėje ir valgykloje aš, o kitur jūs, mister Džionson. — rimtai, bet griežtai atkirto virėjas.

— Viena gera ypatybė pas tave, tai kad moki gerai valgius gaminti, o kitaip, tai tuojais šiandien tave išvyčiau iš kempės, — tarė bosas eidamas per valgyklą.

— Paprašykite, mister Džionson, šventos asabos, kad jis stebuklingu būdu pagamintų valgyti, tada nerekės nei virėju, — atsakė virėjas bosui einančiam pro duris.

— Kaip ilgal čia bus kunigas? — kreipėsi Antanas į virėją, piauštydamas duoną.

— Nespės gerai kojų susiiti, šaukdamas bėgs iš kempės, — atsakė virėjas, griebdamas pyragaičius iš taikų.

Kada visi darbininkai susirinko valgyti vakarienės, atėjo bosas, kunigas, knygvedys ir du bosų pagalbininkai (darbininkų prižiūrėtojai). Tai buvo nepaprastas vakaras, nes retai kada pasitaikydavo, kad su darbininkais prie vieno stalo valgytų kempės vyriausybė.

Bosas atsisėjo, subarškino su šaukštu per lėkštę, kad visai nutiltų, pradėjo aiškinti atvykusio svečio misiją. Paskiau perstatė kalbėti kunigą.

— Nužemintieji viešpaties tarnai. Dievo siunčiamas aš atvykau pas jus išklausti jūsų balso ir sustiprinti kentėjimo. Jūs, atsitolinę nuo bažnyčios, palikote silpni dvasioje, pradėjote neapkęsti ir net prieštarauti prieš savo geradėjus, maitintojus. Todėl aš atvykau pas jus suteikti jums dvasios šventos būti ištikimiems ir kantriems visokiuose vargusose. Kentėkite ir didžiokitės savo kančiomis, nes ku daugiau ant žemės kentėsite, tai ten, — parodė ranka aukštyn, — laiminsiu gyvenime... Kurie esate papildę kokius nusikaltimus prieš savo geradėjus, ar žinote kokius kempėje maitintinukus, rytoj rytą nuo devintos valandos ateikite pas mane ir viską atvirai išpažinkite, o dievas pasi- gailės jūsų ir atleis už jūsų nuodėmes...

Lygiai dešimtą valandą ryt ryto visi susirinkite į gretimą patalpą ir turėsite progos išklausti šventų mišų...

— Kaip aš galiu eiti išpažinties, kad aš nemoku anglų kalbos? — perkirto kunigo kalbą sėdintis lenkas, sąva kalba.

— Ką sako tas darbininkas? — kreipėsi kunigas į darbininkus.

— Jis klausia, ar čionykštis dievas suprantą lenkiškai, nes jis angliškai nemoka, — atsakė vienas darbininkas iš vidurio stalo. Juokas nuskambėjo per valgyklą.

Nerūstinkite dievo. Nesijukite iš paklydusios avelės, — kunigas pertraukė juoką. — Dievas supranta visas kalbas ir galite man išpažinti, kaip kas mokate.

— Kompanijos dievas atsiumė savo tarną paklydusias avelės gaudyti ir darbininkų kišenes kraustyti, — pridėjo virėjas, kada kunigas pabaigė.

Vėl pradėjo prunksti darbininkai, nesu- silaikydami juoku. Kunigas nemalonai pažūrėjo į virėją, bet nieko nesakė.

Sekmadienį ant pusryčių mažai kas buvo, todėl virtuvės darbininkai greit atliko rytinį darbą. Antanas nuėjo į kempę pas broį pasikalbėti. Kempėje veik visi gulėjo lovose; kiti greit pakildavo, skubotai išbėgdavo pro duris; sugrįžė atgal, vėl į lovą.

— Aš manau, kad nei žarnų nebėliko viduriuose, taip viską išvalė, — skundėsi eidamas per baraką susiėmęs pilvą darbininkas.

— Saugok, kad ir dūšia neišstruktų, — atsakė kitas gulėdamas lovoj.

Prie sienos stovėjo stalielis su balta staltiese apdengtas. Po kiek laiko į kempę atėjo kunigas ir du jauni francūzai. Kunigas ant juodos suknelės pradėjo vilktis baltus drabužius su visokiomis juostomis. Jo pagalbininkai, taipgi ant viršaus užsivilko baltas suknelės. Ant staliuko uždėgė keturias žvakes, pridėjo knygų ir kitokių daiktų. Vyno bonkų ir kielikų su dviem stikluokais. Kada kunigas rengėsi prie pamaldų, skambindamas su skambučiu perbėgo barakas diemini prižiūrėtojas su pranešimu, kad prasidėjo pamaldos.

Iš šimto aštuoniasdešimties septyni darbi-

ninkų, ant pamaldų susirinko virš poros dešėty. Daugumas gulėjo lovose, kiti pasirėmę alkūnėmis ant lovų, iš tolo tėjojo visas ceremonijas. Pamaldos vyko tvarkingai, tik retkarčiai vienas kitas maldininkas skubotai išbėgdavo pro duris, su svarbiu ir neatidėdamu reikalu.

Antanas su broliu patylomis kalbėjo ir sekė pamaldų veiksmus.

Kunigas paėmė kieliką, patarnautojas įpylė vyno; kunigas išgėrė ir paėmęs nuo stalo "visagalį" atsisukęs į publiką iškėlė abiem rankom aukštyn. Tuo tarpu, kas tai negero su kunigu pasidarė. Pradėjo bėgti durų link, bet susigrėbes, kad "visagalio" rankose, sugrįžo, pastatė ant stalo, ir išbėgo pro duris. Maldininkai sužiūro vienas į kitą, pradėjo nerimauti.

Antanas išsiėmęs laikrodį pažūrėjo: — Reikia eiti į virtuvę, ruošti prie pietų. Lauke, prie išeinamos buvo daugiau darbininkų, negu maldininkų barake. Visi brukėsi dasigauti į vidų, bet likti, nebepakędami, bėgo į krūmus.

Kunigas irgi brukėsi į vidų pro eilę darbininkų.

— Dvasiškas tėveli, stok į eilę! — Skubus reikalas, o kita, turiu baigti pamaldas, — nekantraudamas kunigas tarė. — Čia visi su skubiais reikalais, todėl kitos išeities nėra, kaip stoti į eilę ir laukti, — pratarė kitas darbininkas.

Kunigas, matydamas, kad gali susilaukti dar didesnio nemalonumo, pasikėlė rankomis suknius ir pasileido į krūmus.

Sugrįžęs kunigas pranešė, kad pamaldos užbaigtos, o pamokslą negalys skaityti, kadangi nesijaučias gerai.

Pirmadienį rytą kunigas, apibaręs virėją, už vidurių paleidimą, apleido kempę. Žadėjo net į atsakomybę patraukti. O virėjas juokdamasis, išeinančiam kunigui pasakė: — Būk kantrus, kentėk ir tylėk, o už tai dievas atmokės keleriopai.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

Didelis Susirūpinimas Sveikatos Reikalais

Kaunas. — Lietuvos T S R Profs. Organizacinio Centro Biuro posėdyje, iškilusius ir apsvačius Sveikatos apsaugos liaudies komisaro dr. Girdžiausko pranešimo apie gydymo tinklo ir medicinos pagalbos darbininkams ir tarnautojams teikiamo organizavimą, be kt. buvo nutarta pasiūlyti sveikatos apsaugos organams imtis visų reikiamų priemonių greičiau organizuoti medicinos tinklą ir aprūpinti visas įstaigas ir organus atitinkamai aukšta kvalifikacija ir patikrintu medicinos personalu, nedelsiant pradėti perimti kurortų ir specialaus gydymo sanatorijas, esančias Lietuvos TSR teritorijoje, kaip Druskininkuose, Birštone, Likėnuose, Alytuje, Varėnoje, Panemunėje ir Romainuose.

Per trumpiausią laiką baigti smulkius baigiamuosius darbus naujai pastatytoje Marijampolės ligoninėje, kad ji būtų atidaryta ne vėliau ateinančio sausio 1 d.

Sukviesti ne vėliau, kaip ateinančio sausio 1 d. rajoninius gydytojų pasitarimus apsvačius klausimui apie medicinos pataravimo ir nemokamo gydymo tinklo organizavimą, prašyti LT SR Liaudies Komisarij Tarybą pagreitinti miestų gydymo punktų ir apskrities gydymo punktų organizavimą, sankcionuoti visos respublikos gydytojų suvažiavimą.

Pasiūlyti visų profsąjungų centro valdyboms, o taip pat fabriku bei įmonių ir vietos komitetams kasdien teikti visokią medicinos ir sveikatos apsaugos priemonių organizavimą darbe ir kiek galima didesniu prisirūpinimu prie darbovietės ir apraustųjų mediciniško aptarnavimo pagerinimo darbe.

Rinkų ir Žaliavos Klausimas Nebesvarbus

Kaunas. — Kapitalistinėje santvarkoje žaliavų ir rinkų klausimas Lietuvoje sudarydavo, ypač paskutiniu laiku, beveik neišsprendžiamą problemą. Dabar šie reikalai nebesukelia jokių rūpesčių. Rinkų plačiausiose Tarybų Sąjungos kraštuose visada susirasime ir žaliavų gausime pakankamai. Tai įrodo ne paprastai sparčiai besivystanti Lietuvos TSR chemijos pramonės gamyba.

Stiklo pramonė dėl kapitalistinės sistemos ir siauros rinkos visai negalėjo išplėsti savo gamybos. Dabar stiklo gamyba fabrikuose kelis kartus padidinta. Jau paleistas ir darba ilgą laiką neveikęs stiklo fabrikas "Elnias" Kaune, kuriame dirba keli šimtai darbininkų. Mėnesio gale bus paleistas ir darba kitas stiklo fabrikas Vilniuje, "Vitrum". Gumos dirbinių fabrikai dėl

žaliavos stokos, ypač dėl kaučuko, susidurdavo su tikrai rimtomis kliūtimis. Dabar gaunamoji žaliava (sintetinis kaučukas) leidžia gumos fabrikams dirbti pilna jėga.

Aliejaus pramonė negalėjo išaugti į didesnę, nes jai stigo sėmenų. Mat didelė Lietuvos linų sėmenų dalis, apie 21,000 tonų, buvo kasmet išvežama į užsienius. Dabar visos mūsų aliejaus įmonės galės dirbti ištisas 24 valandas, nes visi sėmenys bus atiduoti vietinei aliejaus pramonei.

Pastebėtina, kad darbo našumas pakilo visose chemijos pramonės šakose. Pav., dažų ir klijų fabrikai pakėlė darbo našumą apie 20 nuos., stiklo fabrikai — vidutiniškai 25%, muilo fabrikai net 40%, plastinių medžiagų (bakelito, galalito) fabrikai — 23%, tepalų fabrikai — 25%.

Budingiausiai chemijos pramonės gamybos vystymąsi parodo šie tresto surinkti duomenys. 1939 m. visų trestui dabar priklausantių įmonių bendra apyvarta sudarė 24,253,000 lit., šiemet ji jau spėjo pakilti iki 35,100,000 lit., o pagal patiektus chemijos pramonės įmonių planus ji 1941 m. turės pasiekti 75,100,000 litų. Skaičiuojant procentais, šiemet gamyba yra pakilusi lyginant su 1939 m. gamyba, 214%, o 1941 m. pakils jau 309%. Pagal chemijos tresto duomenis 1939 m. chemijos pramonės įmonėse dirbo 1,887 darbininkai ir 328 tarnautojai. Dabar dirba jau 2,319 darbininkai ir 403 tarnautojai, o 1941 m. numatyta įmonėse dirbs 3,924 chemijos darbininkai ir 482 tarnautojai.

Labai Padaugėjo Medikalės Įstaigos Tarybų Lietuvoj

Vilnius. — Pradėjo veikt Motinos ir Kūdikio Institutas Tarybų Lietuvoj.

Kelios dienos atgal Vilniuje atidaryta pirmoji Lietuvoj klinika vaikams.

Prie Smetonos valdžios Lietuvoj tebuvo tik 5 tokios ligoninės, kur žmonės galėjo nemokamai gauti daktarišką pagalbą. Šiandien Tarybų Lietuvoj yra jau 27 tokios nemokamos ligoninės miestuose ir miesteliuose, taipgi 12 poliklinikų ir 19 medikalių stočių kaimuose ir dirbtuvėse.

Prie Tarybų valdžios Lietuvoj skaičius gydytojų ir slaugių Vilniuje antra tiek padidintas.

Švenčionėliai. — Gruodžio 15 d. čia buvo iškilmingai atidaryta naujoji ligoninė, dalyvaujant sveikatos aps. liaudies komisariui drg. V. Girdžiauskui. Ligoninė su neapmokamu gydymu švenčionėliuose anksčiau darbo žmonėms buvusi tik svajonė ir sapnas, virto tikrove. Čia buržuazijos laikais nebuvo jokios ligoninės.

Ligoninės pastatymas kainavo 200,000 litų.

ANGLIJOS MOTERYS turi atlikti visus vyrų darbus, kad ir gana sunkius, nes dauguma vyrų paimti į kariuomenę. Čia matote buri moterų iškraunant iš laivo krovinį.

MISKO ŪKIS BUVO PRASTOJ PADETYJ

Kaunas. — Socialistinė Lietuva perėmė labai liūdną buržuazijos palikimą miškų ūkio srityje: iš bendro 24% miško ploto buvo likę tik 13%. Pačiai liaudies valdžiai, ir ši šaka prastai ir netinkamai, naudojama daug gudelių ir lenkiškų žodžių, visur pasididžiavimai apie savo gyvenimą, lūkesčius ir viltis, tiktai ir nuoširdžiai džiaugiamiesi, kad jau pagaliau lenkų ponų jiems padaryta skriauda atitaisyta, kad genijalis draugo Staimo tautinės politikos dėka daugiau broliai nebebus atskirti nuo brolių, seserys nuo seserų ir vaikai nuo savo tėvų.

Lietuvos TSR miškuose bus šiemet iškiršta 5 milijonai kub. metrų medžių, tačiau didelė daugybė miško medžiagos bus gaudama iš kitų Tarybų Sąjungos respublikų ir kas atliks nuo išdirbimo, bus parduodama į kitas respublikas. Iš Gudijos miškas bus pristatomas upėmis.

Popieriaus fabrikai kitais metais vietoje 15,000 kub. metrų suvartos 75,000 kub. metrų medžio. Vilniaus fanieros fabrikas, kurio perdirbimo medžio kiekis siekia 10,000 kub. metrų, ateityje suvartos 26,000 kub. metrų medžio.

Miškų kirtimo darbuose Respublikoje dirba 15,000 darbininkų. Šalia kirtimo rūpinamasi ir miško sodinimu, siekiant, kad miškų plotas mūsų tėvynėje vėl pasiektų 24% bendro šalies ploto. Jau dabar daugelis medžio įmonių dirba dviem pakaitom, o ateityje numatoma dirbti trimis pakaitomis. 5,000 darbininkų gavo darbą medžio apdirbimo pramonėje.

DŽIAUGIASI SUGRĮŽE PRIE SAVO MOTINOS

Švenčionys. — Tarybų Lietuvos bendradarbis, apsilankęs Lietuvos Tarybų Respublikai gražintuose Švenčionyse ir jų apylinkėse, rašo, kad kur tik stabtelėję ir užkalbinę, visur pastatyta ant racionalių sveikų pagrindų. Įkurtas medžio apdirbimo trestas turi 114 nacionalizuotų lentpiuvių, kurioms priklauso dar 400 mažesnių kaimo lentpiuvių, kurios nėra nacionalizuotos. Per trumpą laiką jau beveik visos be darbo stovėjusios lentpiuvių paleistos ir darba ir dirba pilnu tempu.

Valstiečiai gyvena kaimais ir dirba kiekvienas savo turimą žemę. Vienur kitur pažangesnieji valstiečiai jau susibūrė į kolektyvinius ūkius. Bemaž kiekviename kaime jau yra kooperatyvinė krautuvė, kurioje valstiečiai čia pat vietoje gali apsipirkti, nevažiuodami dėl kiekvienos smulkmenos į miestus.

Valstiečiai ir čia sparčiai organizuojasi, prašo greičiau skatytų, kultūrinių klubų. Kaimai čia nieko nesiskiria nuo kaimų, esančių ties Viliumi, Parbrade ar Dukštu. Tik vienur kitur jau matyti naujas trobesys.

Švenčionių miestas yra žemoje vietoje, apaugęs medžiais. Gyventojų švenčionyse dabar esama 7-8 tūkstančiai žmonių. Dailis gyventojų, ypač dvarininkai ir lenkų valdininkai, karo metu išbėgiojo. Miesto viduryje didelė aikštė šią vasarą jau apodinta medeliais ir paversta parku. Taip pat medžiais jau apodintos visos gatvės. Mieste organizuojasi kooperatyvinė prekyba, amatininkai susibūrė į ateles.

BUS PALEISTI NAUJI FABRIKAI VILNIUJE

Vilnius. — Tūkstančiai naujų darbininkų greitai laiku gaus darbą naujuose Vilniaus fabrikuose. Netrukus pradėsime šiuo fabriko statybą, kur dirbs per 600 darbininkų. Statybos trestas Naujoje Vilnioje šiomis dienomis pradeda remontuoti 4 aukštų namą (buv. Mozerio), kuriame bus įrengta didelė verpykla. Vilniuje, paupio gatvė, skubiai baigiamas organizuoti baldų fabrikas, kuriame nuo naujų metų gaus darbą 130 darbininkų, kurių skaičius vėliau bus padidintas iki 150.

Teisingiausios Žinios Apie Lietuvą Telpa Liaudies Balse.

DRUSKININKAI VIRSTA DARBININKŲ KURORTU

Vilnius. — Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos komisaras dr. Girdžiauskas lankėsi dabar pereinančiuose į Lietuvos TSR teritoriją Druskininkuose, kurie iš senovės yra garsūs savo gydyklomis.

Prieš karą Druskininkų kurortu naudojosi tik buržuazija, daugiau poilsui, ne kaip gydytuvai. Per sezoną kurorte gyvendavo iki 85,000 asmenų.

Raudonajai Armijai išlaisvinus Vakarų Gudijos liaudį, Druskininkų kurortas tapo liaudies darbo žmonių nuosavybe ir dabar ten gydysis ir išsės ir darbininkai.

Pereitą vasarą Druskininkų kurortas aptarnavo jau 102,709 asmenis.

Druskininkuose dabar dirba 10 gydytojų, o sezono metu 40-50 gydytojų. Ateinančių metų sezoną Druskininkuose jau gydydis ir išsės ir Lietuvos TSR darbo žmonės.

"Tiesos" bendradarbis, važiuodamas per Gardiną į Druskininkus, apsilankęs gudų laikraščio "Svobodnaja Belorusj" redakcijoje paklausė: — "Ar nebuvo galima, draugai, atiduoti mums tokį gerą kurortą?" gavo tokį redakatoriaus atsakymą: — "Negaita, drauge. Sutilpsim visi didžiojo Tarybų Sąjungoje. Mes pas jus nuvažiuosim, o jūs — pas mus. Bus erdvi, silta ir linksma mūsų puikioji tarybinė tėvynė."

Aisakymas Keleivio Skaitytojui

Gerbiama Redakcija:

Prašau tamstų suteikti man vietos savo laikraštyje dėl atsakymo Keleivio skaitytojui.

Aš aną sykį buvau parašęs Liaudies Balse straipsniuką, kad Keleivis ir Naujienos nematė Lietuvos, kada jau engė Antanas Smetona. Matomai keleiviečiai tuom labai užsigauro. Žiūriu, Keleivyje, vasario 12 d., joks tas Keleivio skaitytojas vadina mane melagium. Po antgalviu sakoma: Zodis Liaudies Balso melagiu.

Tas straipsnelis sako, kad tokie melagingi pranešimai turi būti atremti faktais. Bet aš turiu pasakyti, kad tamstos, keleiviečiai, su faktais jau senai nebesiskaitote, nes faktus palaidojote senai. Dabartiniu laiku Keleivis prirašo visokių nesąmonių.

Kas link tamstos fakto, tai yra, dėl tamstos teigimo, kad Keleivis sugalvojo tverti Amerikos Lietuvių Kongresą, ir kad Keleivis rėmė suvalkiečių streiką, kada jis buvo išauktas prieš Smetonos valdžią, tai aš tiek turiu pasakyti, kad tamstos faktai neįlaiko kritikos, nes Keleivis su Naujienomis nebuvo kongreso organizatoriais ir nerėmė streikų, o tik taip sau aprašė, kaip paprastą naujieną, kas liečia

streiką. Keleivis ir Naujienos prisidėjo prie kongreso uždarymo, tas tai tiesa.

Jeigu tamsta būtų parašęs, kad Keleivis ir Naujienos remia ponios Tubelienės streiką, tai būtų buvęs kitas dalykas. Aną sykį Keleivyje buvo pono Jurgėlos straipsnis apie ponios Tubelienės nuopelnus Lietuvai. Argi Keleivio redakcija nežinojo, kokius nuopelnus liaudžiai ponis Tubelienė yra padarius? Ir Keleivis nesigėdija tokius niekus talpinti ir kelti į padanges Lietuvos liaudies skriaudikus, kurie terioja liaudį be pasigailėjimo. Tik dabar Lietuvos liaudis išsikovojo sau laisvę.

Dabar, Keleivio skaitytojau, kas link Liaudies Balso kailinko padzirovimo. Sakai Liaudies Balso būtų senai kailinką padzirovęs, jeigu nebūtų ubagavęs. Čia, mano supratimu, ne tamstos dalykas.

Mes, pažangios minties lietuviai, pagelbėjome jam įsikurti, kad turėtume kam mūsų reikalus gina ir teisingas žinias suteikia, todėl mūsų reikalais ir išlaikyti jį. Jeigu tamstai nepatinka, gali jam neduoti nei cento, o jis tamstos neprrašys ir be tamstos gyvuos.

J. Siminas

Montreal.

SĄJINĖS APYSKAITA

(Atkelta nuo 6 pusl.)

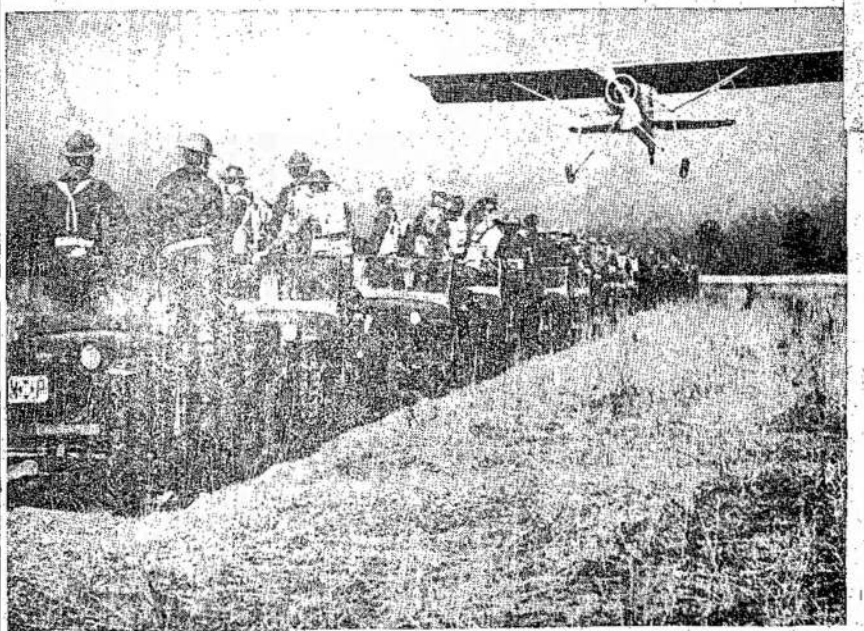
Pridėkim dar ir tai, kad tas savanoriškumas kelia kai kurių abejojimų. Daugumą jų sudarė iš austrų valdytos Lenkijos dalies, o jie turėjo pasirinkti arba legionus arba austrų kariuomenės tarnybą. Turėjo gerą uoslę, pasirinkdami legionus: lengvu būdu pelnijo savanorius ir didvyrius, pasiekė aukščiausių laipsnių, o kariavo dvejetainiais trumpiau. Iš Rusijos atbėgėliai turėjo pasirinkti arba Linco koncentracijos lakerį arba legionus. Tai nedidelė auka "ant tėvynės aukuro." Paliko gal tie mažamečiai, kurie nebūtų buvę imami į kariuomenę, bet jų nebuvo jau daug. Vokiečių valdytoji Lenkijos dalis visai nedavė jokių legionininkų. Tai būdinga. Sąjunga ir bendradarbiavimas su vokiečiais visų buvo laikyta pamėšimu ir neatsakymu. Ir teisingai, kaip vėliau paaiškėjo.

"Kad buvome geri kariai," Pilsudskis pateikia tokį pavyzdį, jog vėlesnysis generolas Orliū-Drešeris perėjo per Vislą! ... Su ta Visla visai esti. Kartais, priklausau nu vietos ir laiko metuose, galima ją perbristi; bet galima, žinoma, ir paskesti, tai nėra abejojimų. Kai girdi tokius pagirų puodus ir kai imi generolo Peteno statistika paremtus pareiškimus apie mūsų ties Verduną, kur tūkstančiais tonų lieti apkasai bryžo, tai nenoromis prisimeni šeimynines scenas, kai motina giria savo pagoną; "geras vaikelis tas mūsų Kaziuksas, šiaudien pats iš darželio atėjo namo ir kelnytes vakare turėjo visai sausas."

(Bus daugiau)

ROY DAVIS, gyvenęs Jackson Point miestely, palei Simcoe ežerą, išrado labai patogų "automobilį" važinėti ežerais. Automobilis, sako jis, ant ledo nelabai patogūs, nes dažnai užsikerta kur snige arba slysta ant slidus ledo. Rogės vėl netinka, nes su jomis negalima greitai važiuoti. Už tai jis pasibudavojo iš medžio "automobilį" ant pavažų, o užpakalyje prijungė automobilio motorą su orlaivio propeleriu. Sako jo "automobilis" lengvas, gali važiuoti net ir plonu ledu, ir greitas — daras 80 mylių į valandą.

ČIA MATOMI MAŽI automobiliai Suvienujų Valstijų armijos yra naudojami vietoj motorėklų dėl greitos transportacijos. Sustoję laukia pranešimo, kurį atveža orlaivis.

KĄ SOCIALISTAI DARYS SU 1,000 "METEŽNINKŲ"

(Laiškas iš Londono)

Rašo J. L.

Nors didysis liaudies delegatų suvažiavimas išsiskirstė, tačiau jų darbas su tuo neužsibaigė, o priešingai — eina dar smarkiau. Jau išdirbtas smulkmeniškas planas: visa Britanija padalyta į 12 didelių apygardų. Kiekviena apygarda turi jau išrinkusio komiteta. Kiekvienas komitetas išrinko po 2 narius iš centralinio komiteto (į tą komitetą buvo išrinkta 26 nariai, laike suvažiavimo Londone).

Visą kraštą vėl užlies rėgitingų bangos — tai bus didžiausia kampanija, bet kada matyta šiuose kraštuose.

Dar pora žodžių apie tą suvažiavimą. Kas gi tie delegatai? Kas juos rinko? Kiek jų buvo? Meskite akį į sekančias skaitlines ir jūs gausite tikrą vaizdą.

2,234 delegatai atstovavo 1,200,000 žmonių!

Jie rikiuojasi šitaip: 471 delegatas nuo 239 fabriku ir atstovavo 400,000.

87 delegatai nuo 138 metalininkų profesinių sąjungų ir atstovavo 67,680.

31 delegatas nuo 26 angliakasių profesinių sąjungų ir atstovavo 270,000.

94 delegatai nuo 65 statybos darbininkų unijų ir atstovavo 27,900.

153 delegatai nuo 86 transporto (kelių ir geležkelių) darbininkų unijų ir atstovavo 45,450.

22 delegatai nuo 11 baldų darbininkų unijų ir atstovavo 12,800.

96 delegatai nuo 47 valdininkų profesinių sąjungų ir atstovavo 52,600.

26 delegatai nuo 20 generalių darbininkų sąjungų ir atstovavo 4,500.

55 delegatai nuo 55 elektros mechanikų unijų ir atstovavo 6,500.

75 delegatai nuo 29 įvairių profesinių sąjungų (jų tarpe siuvėjų, spaustuvininkų ir ugniageisų) ir atstovavo 24,650.

27 delegatai nuo 20 Amatų ir Darbo Tarybų ir atstovavo 92,673.

Taigi, 1,136 unijų delegatai atstovavo 1,004,953 unijistus.

99 delegatai nuo 89 kooperatyvų organizacijų ir atstovavo 50,000.

254 delegatai nuo 199 politinių organizacijų ir atstovavo 38,500.

17 delegatų nuo 12 grupių laisvos profesijos žmonių (daktarų, profesorių, rašytojų, muzikos ir kitų) ir atstovavo 450.

24 delegatai nuo 12 kolonijų organizacijų ir atstovavo 20,000.

261 delegatas nuo 131 People's Convention ir Vigilance komitetų ir atstovavo 254,752.

77 delegatai nuo 50 butų nuomininkų ir slėptuvių komitetų ir atstovavo 18,000.

23 delegatai nuo 14 namų šeimininkų ratelių ir atstovavo 1,500.

113 delegatų nuo 75 kultūrinių, javinimosi ir debatų grupių ir atstovavo 11,000.

66 delegatai nuo 30 įvairių organizacijų ir atstovavo 30,000.

Bendrai 2,234 delegatai nuo 1,182,913 žmonių.

Tenka pažymėti, kad ir vienas lietuvis (Britų pilietis) buvo išrinktas delegatu iš vieno fabriko ir atstovavo 2,500 žmonių.

Kaip gi atsiliepė apie tą konvenciją spauda?

Kiekvienas laikraštis atvaizdavo, kaip jam patiko, ir, žinoma, neteisingai.

The Times (vaidžios laikraštis) pažymėjo tą įvykį viduryje laikraščio, trečioje skiltyje, žinoma, praleisdamas kalbas, neminėdamas, kad buvo kareivių fabriku ir jaunimo delegatų.

News Chronicle (liberalų) reporteris negalėjo susigaudyti, kas ten vyko ir ko jie norėjo. Jam viskas miglota ir neaišku. (Aš pats pastebėjau, kad su ponu Stanley Baron kitai ir būti negalėjo).

Daily Mirror (bepartyvis) atakuoja ir isteriškai šaukia: "Matote kas darosi! Taip žmonės jaučiasi be vadovybės." (reikiška, susipraskit socialistų vadai). "Jie pradėda krypti į kairįjį sparną."

Daily Express (konservatorių) taip išsigąsta, kad net delegatų skaičių padvigubina. Atakuoja Prittą ir liepia būdėti... (Kam?)

Daily Sketch (lordo Kemslėjų laikraštis) užveda didžiausį atgalinį: "Raudonasis suvažiavimas susirenka Londone."

Daily Herald (socialistų) puola labiausiai šmeižia, meluoja ir galą paslėpti negali. Kitą dieną net vedamąjį straipsnį paskyrė, su provokociančiu pavadinimu: "Liaudies Reichstagas" (Tur būt dabar jie ieško britiško Van der Lubės).

Daily Worker (komunistų) skiria daug vietos tam suvažiavimui. Aprašo viską smulkiai. Duoda teisingą vaizdą.

Kitų laikraščių nebuvo progos pavartyti, bet manau, kad ir jie drabsto purvais, kaip ir jų draugai...

Socialistų vadai ne juokais striokė ir susirūpinę. Mat daugiau kaip 1,000 delegatų atsinešė socialistų partiją (ne iš viršaus, o iš apačios) ir jų įtakoje esančios profesinės sąjungos.

Todėl jie, aliarimo apimti, sušaukė centralinio komiteto "bitzo" posėdį ir tarėsi, ką daryti su tais "metežnikais."

Tame mitinge, be profesinių sąjungų Centro Komiteto narių, dalyvavo ir C. R. Attlee, H. Morrison, A. Greenwood ir H. Dalton (socialistų partijos vadai ir dabartiniai ministeriai konservatorių valdžioje).

Rašant šias eilutes dar neteko sužinoti to posėdžio rezultatus, bet manoma, kad jie bus išmesti iš partijos ir profesinių sąjungų už tą "baisų nusikaltimą."

Britanijos radio stoties (BBC) vadovybė irgi "in the jam" (kaip kad amerikoniškai sakyti). Jie nežino, ką daryti su savo 150 bendradarbių, garsų artistų, muzikų ir kitų, kurie irgi, anot jų, "prisivirė košės" remdami ir dalyvaudami Liaudies Parlamente.

Štai keletas iš jų: Michael Redgrave (jūdžių artistas), Lew Stone (BBC orkestro vedėjas), Phil Cardew (radio pranešėjas), Beatrice Lehmann (artistė, kuri net garbės tribunolį sėdėjo).

Radio vadovybė dabar lauzo galvą: ar leisti juos prie mikrofono, ar ne?

PEREITĄ SAVAITĘ švento Lauryno upėj ties Boucherville poledis palindo trokas su 11 darbininkų. Naras nusileidęs trokų sudarė, tačiau darbininkų nerado. Matomai vanduo juos nunešė. Virsų, kairėj, darbininkai prie skylių, kur įkrito trokas. Dešinėj — laike kirtimo ledą del miesto.

Montrealo Fašistukai Negali Pakeisti Tiesos

Keletą mėnesių atgal BBC uždraudė įkelti kojas į studijas trims žymiesiems religiniams mokslininkams ir garsiam Sir Hugh Robertson (Glaskovo Orpheus choro dirigentas) del jų pacifistinių įsitikinimų.

Plačioji visuomenė su nekanturumu laukia, kaip BBC pasiegs su tais Liaudies Parlamento rėmėjais.

Socialistas H. Morrisonas pasiuntė būrį detektyvų ir policijos į Daily Workerio spaustuvę ir o-fisus, padarė kratą ir uždarė tą laikraštį. Priežastis — tas laikraštis, sako, trukdo karo eigai (bet visi Londono žiūribliai širškia: del Liaudies Suvažiavimo skelbimų talpinimo).

Daily Workeris gimė 1930 metais sausio 1 dieną. Jo redakcinę kolegiją sudarė: darbininkas J. Owen, profesorius J. B. S. Hall-dane, rašytojas ir dramaturgas S. O'Casey ir buvęs direktorius Labor Research Movement.

Tenka pažymėti, kad D. W. labai smarkiai padidino savo skaitytųjų skaičių laike karo. Visai neseniai tas laikraštis buvo pradėjęs leisti net atskirą laidą Skotijoje (ten ir spausdindavo).

Jeigu taikos metu D. W. negalėjo surinkti iš savo skaitytųjų 1,500 svarų kas mėnesį, padengimui savo išlaidų, tai paskutiniu metu supliaukdavo aukų iš skaitytųjų net 4,000 svarų kas mėnesį.

"Mūsų" fabrike tą dieną buvo tikras subruzdimas del to įvykio. Pietų laike valgykloje visi kalbėjo ir svarstė, kas bus toliau.

Mūsų skyriuje keletas darbininkų karčiai susiplovė ir nutarė išstoti iš socialistų partijos. Sako: "Shame to be in that party."

Daugelis surimtėjo ir susimastė...

Šitas įvykis aiškiai rodo, kad netolimoj ateityj bus bandoma pakeisti dar vieną miną po progresyvių jėgų tvirtvėnais. Londonas.

Sausio pabaiga,

patinka už tai, kad jų ponais niekas nebevadina, o "draugais." Sako, ponas Vaišnorą aiškina, kad Lietuva pražuvus, pavergtą, bet aš sakau, kad mūsų Lietuva tebėra kaip buvus, nepriklausoma, galima sakyti, ir reiškia, kad Lietuvos liaudis mūsų pagalbą jau nebereikalauja, nes jos kovos jau pasibaigė, kadangi visus siekius atšiekė.

Mūsų fašistėjai, klausydami kalbėtojo kalbos, sėdėjo ant kėdžių lig ant žarijų.

Toliau kalbėtojas sakė: "Mūsų ponai sako gavę laiškus iš Lietuvos per Australiją. Tai yra nesąmonė. Jeigu laiškas buvo išsiųstas į Australiją, tai kodėl negalima buvo siųsti į Kanadą?"

Kalbėtojas sako, aš gavau laišką iš Lietuvos nuo brolio. Jis rašo, gyvename ne pergeriausiai ir neperblogiausiai, bet dešimtį kartų geriau, negu prie Smetanos.

Tuo tarpu mūsų fašistėjai nebegalėjo teisybės klausyti, pradėjo kelti triukšmą ir nebeduoti kalbėtoju kalbėti. Bet truputį palaukus kiek apirimo. Kalbėtojas ir vėl pradėjo:

Palaukit, duokite man pabaigti, o paskui jūs kalbėsite, ką tik norėsite, arba statykite klausimus.

Jusaitis pripažino, kad draugavęs su ponu Bagociūm, kai jis buvęs 15 metų amžiaus, nes buvęs Bostone. Ir čia pažymėjo, ką Bagociūso sakė, kai Montrealo kalbėjo: butent, kad jeigu Lietuva nebūtų prisiglaudusi prie Rusijos, tai ją būtų okupavę vokiečiai. Būtų terioję mūsų brolius lietuvius naziai, o mes čia būtume buvę laikomi priešais Britanijai ir gal ne vienas iš mūsų būtų atsidūrė į koncentracijos stovyklas.

Kalbėtojas pareiškė, kad daug geriau, jog Lietuva prisiglaudė prie galingos, nekariaujančios valstybės, negu kad būtų patekęs po Vokietija. Publika į tuos žodžius pradėjo smarkiai plauti silaikiyti ramiai, kad kiekvienas galėtų išreikšti savo mintis. Publikos buvo labai mažai, nes daugelis publikos tuo metu buvo jau apačioj ir vadavo "Lietuva" prie alučio.

Pirmiausia kalbėjo ponas Vaišnoras, iš kurio menkas kalbėtojas. Galvelę nuleidęs kalbėjo je jokio takto, lyg tėve mūsų kalbėdamas. Visą laiką keikė Lietuvos "okupantus," be jokio pagrindo. Ant galo išsitraukė laišką iš Lietuvos, kuri gaves per Australiją. Laišką skaitė lyg apenudęs ir negalėjo suskaičiuoti. Publika pradėjo juoktis. Kadangi skaitymas buvo labai lėtas, su pertraukomis, publika negalėjo suvokti, kas tenai buvo parašyta. Kada publika pradėjo tarp savęs kalbėtis, ponas Vaišnoras pasakė, kad jis tik tiek teturėjo pasakyti.

Po Vaišnoros vakaro vedėjas perstatė kalbėti draugą V. Jusaitį, pareikšdamas, kad šis kalbėtojas atvykęs iš Toronto. Reikia pasakyti, kad Jusaitis meluoti nemoka ir iš jo geras kalbėtojas. Jisai apibūdino padėjęmą praityje ir sakė, kad atvykęs į Montrealą 38 metai atgal, pabėgęs nuo caro kazokų. Tuomet Lietuvos žmonės kovoje prieš carą, už žodžio laisvę, už lietuviškos spaudos laisvę. Jiem tekę slapstytis nuo caro kazokų. Daugelbiu tekę bėgti Amerikon.

"Nors mes išbėgom nuo grėsiančio pavojaus," tęsė jis, "bet mūsų broliai nenuleido rankų ir kovojo be perstojo iki šiai dienai."

Kritikuodamas poną Vaišnorą, jis pažymėjo, kad mūsų ponams dabartinė Lietuvos sistema ne-

SUSIPAŽINKIME SU KANADOS ISTORIJA

(Tęsa)

Misijonieriai

Už septynių metų po Šampjeno mirties, tai yra 1642 metais, toj vietoj, kur dabar Montrealas, francūzų misijonieriai įsisteigė miestą Ville-Marie.

Tos misijos nariai, kunigai, vienuoliai, vienuolės ir kiti, atsikėlė čia iš Francijos, krikštijimui indijonų. Jų vadu buvo Maizeniu (Maisonneuve).

Maizeniu su 50 vyrų 1641 metais atvyko į Kvebeką. Čia naujas Naujosios Francijos gubernatorius draudė jį, kad nevyktų į tą vietą, kur Montrealas, nes ten nesą jokių indijonų, o be to, tenai dažnai atsianką Iroquois indijonai, bet Maizeniu pareiškė, kad jis vistiek vyks tenai, nors visi medžiai ant tos salos virstų irokvajais, tai yra Iroquois indijonais, ir greitai laiku pradėjo kelionę. O 1642 metais gegužės mėnesio 15 dieną apsisuto toj vietoj, kur dabar Montrealas, ir įsisteigė Ville-Marie.

Pirmiausiu šių misijonierių žygiu buvo pastatyti altorių ir atlaikyti mišias. Vienas iš kunigų tuo metu pasakė sekantį pamokslą:

"Jūs esate muštardos sėkla, iš kurios išaugs medis, kurio šakos apdengs visa pasaulį. Jūs esate tik keli, bet jūs dirbate Dievo darbą. Jis šypsosi žiūrėdamas į jus, o jūsų vaikai užpildys žemę."

Savo misiją šitie indijonų krikštijotojai pasistatė toj vietoj, kur dabar stovi dideli sandėliai ant St. Paul gatvės, Montreale.

Iš pradžių Ville-Marie misijonieriams sekėsi gerai. Vienuolės ir gailėtingosios sesutės laisvai vaikščiojo po mišką, vienuoliai ir kiti vyrai žuvo upėj. Tačiau neilgam.

Vieną dieną užbėgo į Ville-Marie grupė algonkvių (indijonų) bėgdami nuo irokvajų, tų kovingųjų indijonų. Taip tai irokvajai sužinojo, kad ant Montrealo salos randasi francūzų misijonierių stotis. Nuo šio laiko prasidėjo Ville-Marie gyventojų vargai.

Irokvajai, apsiginklavę šautuvais, kuriuos jie nusipirko iš olandų pirklių Orange forte ant Hudsono upės, pradėjo neduoti ramybės misijonieriams.

Kada Ville-Marie gyventojai ėjo dirbti į mišką, visuomet laikėsi būryje ir buvo apsiginklavę "iki dantų," kad nepapulti į priešų nagus.

Kartais vienas irokvajus, pasišėpęs kur už medžio, tykrodavo, kad nudėti bent vieną neprašytą svečią; kartais būriais užplūdo ant misijonierių, bet niekad nedrįsdavo užpulti ant pačios stoties, kuri buvo gerokai aptvirtinta, paversta į fortą.

Misijonieriams į pagalbą atėjo šuo. Jie buvo atsigabėję iš Francijos keletą medžioklinių šunų, iš kurių vienas pasirodė geru sargu. Šis šuo kiekvieną rytą su savo pagelbininkais eidavo į mišką ir laukdavo, kada pasirodys priešas, o kada pajusdavo, kad priešas artinas, duodavo žintoti misijonieriams. Irokvajams šis šuo labai nepatiko. Jie daug kartų mėgino nudėti, bet vis nepavyko.

Maizeniu buvo narsus kareivis. Bet jis gerai žinojo, kad jo vyrai atvirame lauke neatsilaikytų prieš Irokvajus. Todėl kiekvieną kartą, kada tik jo vyrai ištikdavo pavojus, jis juos susivarydavo į fortą ir gindavo. Irokvajai pradėjo juoktis iš jo, kad jis esąs bailys, bijas stoti į kovą. Net jo vyrai pradėjo manyti, kad gal jis ištikro yra bailys. Reikėjo, kaip nors savo vyrų pasitikėjimą atgauti. 1644 metais jie nutarė pirmą progai pasitaikius parodyti indijonams, ar jis bailys, ar ne.

Ilgai laukti nereikėjo. Vieną kovo mėnesio rytą jie nugirdo, kad jų šuo labai loja. Neilgai trukus jis pradėjo loti dar smarkiau ir trauktis į aikštę. Maizeniu tuojuo davė įsakymą reng-

tis kovai. Kadangi sniego buvo dar labai gili, tai reikėjo užsidedi visiems snieginus šėvyrkus, bet jų mažai turėjo. Šiaip taip parengęs 30 vyrų, jis išėjo pasitikti irokvajų, o likusius paliko forte, kad būtų kam apginti fortą, jeigu kas atsitiktų su jais.

Kada būrys perėjo aikštę ir įžengė į mišką, iškart buvo tyli, atrodo, kad priešas nebėra. Bet neilgai trukus pasigirdo indijonų šaukimas ir mūš. Pasirodė, kad indijonų buvo arti šimto prieš 30 francūzų. Situacija buvo kritiška. Maizeniu davė įsakymą francūzams slėptis už medžių ir kelmų. Tas padėjo francūzams atsilaikyti tam tikrą laiką. Bet ir už medžių neilgai galėjo laikytis prieš daug didesnę skaičių. Tuojuo trys francūzai sukrito pašauti. Keletą sunkiai sužeidė. Kitiems pritrūko amunicijos.

Matydamas, kad blogai, Maizeniu įsakė savo vyrams trauktis. Vyrams traukiantis atgal, jis laikė priešą savo ugnimi, šaudydamas iš abiejų rankų pistoletų. Indijonai galėjo jį greitai nūšauti, bet norėjo paimti jį gyvą, kaip francūzų vadą. Jų vadas norėjo tą garbę pasiimti pats. Tačiau apsiriko. Jis pats krito nuo Maizeniu ugnies.

Kada jų vadas parkrito negyvas, jo kareiviai puolė prie jo ir pamiršo apie kovą. Tas padėjo Maizeniu grupei pabėgti į fortą.

Veik tuo pačiu metu, kada Maizeniu įsteigė savo misiją Vilmari (Ville-Marie), keletą misijų įsteigė jezuitai tarp huronų (Huron giminės indijonų), į pietus nuo Georgian įlankos. Bet nei šaliai, nei Jos buvo suaugę kurie buvo nuolatiniiais priešais ne tik francūzų, o ir huronų.

Aple 1639 metus jezuitai įkūrė būveinę dabar Wye vardu vadinamos upės žiotyse, palei Georgian įlanką. Ji buvo pavadinata Sentmaris (St. Marie). Tai buvo centras visu jezuitų misijų tarp huronų. Čia gyveno jezuitų viršininkas tėvas Jeronimas Lalemantas, o paskui tėvas Paulius Rageniu (Ragueneau), ir kiti.

Iš šios vietos 1649 metais buvo pastebėta, kad indijonų kaimelis St. Louis dega. Šis kaimelis buvo už mylios į rytus. Tuojuo centras visu jezuitų misijų tarp huronų. Čia gyveno jezuitų viršininkas tėvas Jeronimas Lalemantas, o paskui tėvas Paulius Rageniu (Ragueneau), ir kiti.

(Bus daugiau)

Kas Naujo Montreale

Maskaradas Pavyko

Vienas iš didesnių lietuvių susiėjimų šiais metais buvo posonėlių moterų surengtas maskaradas.

Kaip į tokį, publikos atsilankė gana daug. Buvo nemažai ir maskaradininkų, kurie, apsirengę įvairiais gražiais kostumais, dabino visą publiką.

Publikos "akį" patraukė neturtinga chinų šeima, susidedanti iš trijų asmenų su keletu lėlių, kuriais buvo M. Zavišutė, S. Minotaitė ir B. Petronis. Jie laimėjo pirmą prizą, kurį pasukojo atgal.

Antras laimėjimas teko vieniems iš gražiausiai pasipuousių maskaradininkų, Jurgijui Vainštonui ir Ispanijai. Pirmąjį vaidino čekoslovakas, o antrąjį O Kilikevičienė.

Trečias laimėjimas teko arabui su palydovu, kuriuos vaidino kitatautės.

Tarp kitų maskaradininkų buvo ir naujos Lietuvos lietuvaitė, kuri išrodė labai linksma ir laiminga (gal už tai, kad nusikračiusi fasizmo). Ji visą laiką palaikė draugystę su jūrininku, Lietuvaite vaidino Skardžiūviene, o jūrininką — Vilkeienė.

Jauniausias to vakaro maskaradininkės buvo sesutės Salalytės, kurios vaizdavo vėlinę ir klajūną. Kita porėlė iš jaunesnės kartos buvo Dovekytė ir Bendžaitytė, kurios vaidino lietuvišką jaunikaitį ir panele.

Kur buvus kur nebuvęs ir čigonė-burtininkė pasirodė su savo burtais, spėjimais laimės. Ją vaizdavo Kukuonienė. Visą vakarą buvo labai užimta.

Visiems atsilankiusiems ir maskaradininkams moterų komitetas per mane reiškia didelį ačiū.

"Garnio" Devana

Nors oras šaltas, tačiau reikaliui esant ir tokiame ore aplankyti montrealiečius garniai su dovanomis.

Pastaruoju laikų garniai apdovanojo sūnelių draugus A. ir K. Keršius.

Draugams Keršiams, kaip geriems progresyviu judėjimo draugams, ir jų sūnelių linkiu geros sveikatos ir ilgą gyvenimo.

Panupieitė

Pavykęs Parengimas

HAMILTON, Ont. — Vasario 22 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopės metinis parengimas, kuris kuopai davė džiuginančias pasekmes: gerai sustiprinta kuopos atsargos fondas.

Ištikro, tai buvo kaip ir Hamiltono ir apylinkės lietuvių sąskridis. Buvo lietuvių iš Niagara Falls, Simcoo, Bimbruk ir kitų apylinkių, o jau torontiečiai, tai veik pusė publikos sudarė.

Tokio gražaus svietelio Hamiltono lietuvių kolonija jau senai nebuvusi mačiusi. Net ir čia gimę jaunuoliai liko patenkinti ir daugiau pagėdauja tokių parengimų. Kitataučiai, ukrainiečiai, nuo kurių svetainė nuomavom, taipgi tebesi lietuvių draugiškumui ir mandagumui, nes iki pat vėlumos visi gražiai ir sutartinai linksminosi.

Parengimų komisija dėkoja menininkams už gražaus veikalo perstatymą, draugui Sarajui su dukterimis už pagriežimą, o Liaudies Balsui už gerą išgarsinimą. Taipgi ačiū už atsilankymą ir visiems sveikiams.

Parengimų Komisija

Tel. WA. 5370

Harry B. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju meste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby. Laidotuvės net \$53.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

KUR NEGALIMA AUTOMOBILIAIS ir arkliais, tenai į pagalbą galima paimti šunis. Štai trys poros, kurios dalyvavo lenktynėse Midland sūnų vežimų lenktynėse ant Georgian Bay.

Skaitytojų Balsai

Ar Nebūtų Galima Sugrįžti Prie Dusyksavaitinio

Gerbiama redakcija, visi skaitytojai ir rėmėjai. Kadangi Liaudies Balsas išėjimas buvo surengtas dėl finansinės priežasties, ar nebūtų galima padaryti, kad vėl jis mus lankytų du sykiu į savaitę?

Gal kiekvienam kils klausimas kaip? Tokiu būdu: mes turėtume mokėti po \$4.00 ir metus už prenumeratą. O jeigu dar trūkų, tai sukelti aukomis.

Gal kai kam pasirodys, kad tai per daug. Bet visai ne. Jeigu mes sutinkam mokėti tris dolerius už savaitinį, tai kodėl mume nepridėti po vieną dolerį ir gauti tą patį laikraštį du kartus į savaitę?

Gerbiameji skaitytojai. Atsiminkite, kiek tas doleris atstoja, palyginus su mūsų išlaidomis ant kitų reikalų. Daug sykių po dolerį iš karto išleidžiame hotelese arba šiaip kur. Žinoma, aš neuždraudžiu nei vienam susitikus su draugu užteiti išgerti po vieną kitą stiklą alaus. Bet aš pripažįstu, kad dar po vieną dolerį ar kiek del vienintelio Kanados lietuvių laikraščio nėra daug ir neverta gailėtis, ypač dabartiniu laiku. O Liaudies Balsas sutelkia daugelį žinių ir apšvieta, neša.

Išnaudotojų ir jų klapiukų kova prieš liaudį eina visu smarkumu. Išnaudotojai išleidžia tūkstančius ir milijonus dolerių, kad tik liaudį palaikius paverstų, tamsume. Jeigu mes nesiviesime pagalba savo spaudos, tai bus sunku atsilaikyti ir šviecos greitai neišvysime.

Kuris nenori eiti su pažangiaja liaudimi, tas taip "nusišviečia," kad eina su išnaudotojais, prieš darbo liaudį. Ką mes matome lietuvių tarpe? Ką dabar daro smetonininkai, arba, teisingiau pasakius, Hitler-smetonininkai Amerikoje ir net Kanadoje? Siūnia misijas su keiksmiais, niekina darbo žmones. Bėda jiems tik tame, kad vargšai grįžta atgal be laimėjimų, nes Kanados žmonės žino, koks gyvenimas buvo prie Smetonos ir jo žvalgybininkų, kurie 1926 metais gruodžio 17 dieną su karininkų ir gusarų pulko, kuriame man pačiam kaip kariui teko dalyvauti, pagalba užgrobė valdžią. Kuomet pirmą valandą naktį išmūšė, iššaukė rengtis pavoju, tik nepasakė, koks pavojus, o trečią valandą po pietų pasistatė tautos vadu. Tada pamatėm, koks pavojus buvo, bet buvo jau vėlu.

Dabar jie to nepadarys, nes jau nebėra tenai tokių liaudies priešų. Dabar tenai liaudies armija, ištikima Lietuvos liaudžiai.

Žiūriu pasidėjęs laikraštį ir mąstau, kad tiems draugams ir draugėms, dirbusiems Liaudies Balsu vajuje, priklauso didžiausias kreditas nuo manęs, nes aš myliu teisę mylinčius žmones.

Jūs dirbote ir sukėlėte didelę laikraščiu paramą, taipgi padidino Liaudies Balsu skaitytojų šeimyną; darbotvėros sulgy savo išgaliu arba esančių sąlygu.

P. P.

Lietus, kaip pasirodo, Holivudo artistėms tikra bėda: lietuvių lyjant tenka pridengti savo kūnelį. Bet išradėjai išgelbės jas ir iš šios bėdos. Štai artistė Mery Brodel dėvi apsiaustą, per kurį viskas gerai matosi.

Aš tikiu, kad daug pritaria šiam mano sumanymui. Kuris aukoja dolerį, tas reikalui esant paukos ir du ar panašiai. Laikraštis leidžiamas ne pasipelnymo tikslu, o visuomenei patarnavimo tikslu. Jis išlaikomas mūsų pačių pinigais. Jei mes norime, mes galime ugdyti jį, kad jis lankytų mus du sykiu į savaitę.

Paul P.

South Porcupine, Ont.

Vajininkai Verti Didelės Pagarbos

Pentkadienio vakare vykdama į darbą užėmė su draugu Povilu Pavilioniu į pašta ir raudu Liaudies Balsu. Neturėdamas laiko skaityti, duodu jam namo parnešti. Jis prisizada perskaityti jį, ir mano kambaryje apatė durų. Mes taip dalinamės laikraščiais su tais, kurie skaito kitus.

Grįžęs iš darbo prieš keturias ryto, kaip ir buvo jis man prižadėjęs, raudu laikraštį įkišė. Tuojaus imu su dideliu išsilgimu, nes per savaitę labai išsilgė žmogus belaukdamas švietėjo ir tiesos skleidėjo Liaudies Balsu.

Paėmęs, kai ir visuomet, pradedu skaityti pirmąjį puslapį. Atvertęs tuojau pastebiu trečią puslapį, papuoštą atvaizdais. Rodos niekad tokio įspūdiu nesudarė, kaip šiuo kartą. Iš jų akių, rodos, teka koks tai pasiryžimas, pasiiventimas dirbti kilnų apšvietos darbu.

Žiūriu pasidėjęs laikraštį ir mąstau, kad tiems draugams ir draugėms, dirbusiems Liaudies Balsu vajuje, priklauso didžiausias kreditas nuo manęs, nes aš myliu teisę mylinčius žmones.

Jūs dirbote ir sukėlėte didelę laikraščiu paramą, taipgi padidino Liaudies Balsu skaitytojų šeimyną; darbotvėros sulgy savo išgaliu arba esančių sąlygu.

P. P.

Pranešimai

Montreal, Que.

Aštuntos Kovo Minėjimas Ateinantį sekmadienį, kovo 9 dieną, įvyks Moterų Dienos — Aštuntos Kovo paminėjimas, kurį ruošia šios kolonijos moterys.

Bus perstatytas veikalas ir ketelias atskirų dalykelių.

Visus ir visas užkvičiame atsilankyti, o ypatingai moteris. Neprašysite šios progos.

Pradžią 5.30 val. vakaro. Vietą — 01234 Charlevoix St. Rengėjos

Linksma Vakariens

Jaunimo choras rengia linksma vakarieni ir kviečia Montreale ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti, o tas jis ir chorui parama tęsimui kilnūs darbu. Be to, atminti, kai choras yra jums daug patarnavęs ir jūsų prielankumo vertas. Tad visi į vakarieni.

Vakarieni ruošiamą posaučieliu salė: 01234 Charlevoix St. 8.30 val. vakaro.

Rengėjai

Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad ateinantį sekmadienį, kovo 9 dieną, įvyks mėnesinis Montreale Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių susirinkimas, Vytauto klube, 2161 St. Catherine St. E. 1 valandą po pietų.

Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Be to, neužmirškite užsimokėti mokesčius, kad nebūtumėt sspenduoti.

Draugiškai,

J. Pelakauskas
Fin. Sekretorius
2163 Wurtele St.

ISKOVOJO ALGŲ PAKELIMĄ ANT \$3,000,000

SAN FRANCISCO, Cal. — Jūrininkų unija iškovojo pakėlimą algų ant \$2,500,000. Kontraktas pasirašytas ant dviejų metų.

CHICAGO, Ill. — Campbello Soup kompanija pasirašė kontraktą su CIO unija, pagal kurį pakeliamos algos ant \$500,000 į metus.

SŪNŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PAŠALPOS DRAUGIJA

Stipriausia Savisalpos Organizacija Kanadoje

Turi virš 700 narių. Turi 9 kuopos didesnės lietuvių kolonijose Kanadoje.

LIGOJ PAŠALPOS SKYRIAI YRA TRYS: PIRMO SKYRIAUS NARIŲ SUSIRGYS MOKA PO \$3.25 Į SAVAITĘ. ANTRŲ — \$6.50. TREČIO — \$11.00.

TAIP PAT YRA TRYS SKYRIAI POMIRTINĖS: PIRMO POMIRTINĖS SKYRIAUS NARIŲ MIRUS ISMOKAMA \$50.00. ANTRŲ — \$120.00. TREČIO — \$160.00

Nuo 1 d. sausio iki 1 d. balandžio 1941 metų yra skelbiamas draugijos vajas už gavimą naujų narių ir draugjų su per pusę sumažintu įstojiimo mokesčiu.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

J. Berškys
475 Ossington Ave.
Toronto, Ont.

BOLESLOVAS NIEMCHYK

SAŽINĖS APYSKAITA

Vaidzas Iš Buvusios Lenkijos Gyvenimo

(Tąsa)

Šit mūsų Kartūzų Bereza, kur buvo sūniami žmonės be teismo, dažnai nekalti, kur sistemingai badomi, liepiami miegot ant grynų lentų nekūrentose patalpose; kur kasdien reguliariai buvo mušami guminėmis lazdomis per galvas, kankinti "gimnastikomis," niekinti ir pažeminti niekingiausiu būdu (pav. atsisojama buvo kojomis ant krūtines); buvo paskirta kiekvienam kalnui minutė, per kuria nori nenori turėjai "išsilengvinti." Pagalvokite apie tos jaunuomenės minias, kuriomis buvo užkūmta Bereza ir kur daugelis sveikatos, kai kurie net gyvybės nustojo, tai gal suprastite, kiek yra klamos, melo ir netiesos bei autorklamos, kai kalbama apie ponų Pilsudskį, Sierosėvskį, Slaviką, Prystorų ir viso "sparnuotojo utėlyno" "kancias" ir "nuopelnus."

Pastaba. Apie Berezą turiu autentiskų ir visai teisingų informacijų, keičiolikos šaltinių patvirtintų. Pilsudskynė, žinoma, ginas, kad taip žmones kankino. P. Slavėkas iškilmingai ir viešai iš seimo tribūnos paneigė Brastos, kalinių kankinimo faktus. Kaip matysime, pilsudskynė buvo paratma kaip tik cinišku ir bailiu melu: mele gimė, iš melo ir sulis sėmė. Ypatingai ponas Slavėkas, artimiausias "didžiojo maršalo" bendradarbis, visai teisingai nusipelnijo tą pomirtinę atsisveikinimo kalbą, kurią pasakė darbininkas, kai išgirdo, kad jis mirė: "vienu skurwysynu mažiau."

Prieinu prie antrojo laikotarpio: pasaulinis karas, legionai, pirmieji nepriklausomybės metai... Tai tikroji "legenda," kuri specialiai gerai mokėta diskutuoti.

Prieikime prie faktų nustatymo. Pilsudskis sugrabillojo kelius tūkstančius jaunimo ir su Austrijos vyriausybe susitaręs, įkūrė pirmąjį legioną. 1914 m. rugpiūčio 6 d. pasiuntė pirmąją kompaniją į karo lauką. Būsimieji "Lenkijos atstatytojai" su "generolu" — jau tada — Taip! — komendantu priešaky peržengė Rusijos sieną, išversdami stovėjusius stulpus, ataku užėmė Miechov ir pradėjo "kruvinąjį mušį" ties Mologosė, kur surado du pavėlavusius kazokus, pagaliau užėmė Kielcus, kur paleido bravarinę ataką, kuria išstūmė rusų ulonų patrulius, viso 12 asmenų, o gal 15. Kielcuose sustojo ilgėsiman laikui ir čia buvo išsprestas jų likimas. Austrijos vyriausybė paėmė juos savo globon, juos laikė, ginklus, amuniciją, drabužius davė; oficialiai vadinami buvo "landsturmais," su lenki emblemomis ir relikiais ant kepuris. "Komendantas" Pilsudskis buvo paskirtas brigadyriūm. Už tą legioną turėjo prisiekti ištikimybę austrams. Neapsėjo ir be apgaulės: legionininkai prisiečkė kažin ko-

dam Francisui Juozapui I, Austrijos cesoriui ir Lenkijos karaliui... Kas per asmenybė buvo, istorija dar nepajėgė nušviesti, kaip ir išaiškinti, kas toji buvo Varšuvos tautinė vyriausybė, kurios vardu Pilsudskis veikė. Nuo to laiko legionai buvo piskirti prie austro-vengrų armijos, kaip mažytis bereikšmis dalinys. 1916 metais buvo atsaukta ši "armija" iš fronto, nes vokiečiai įkūrė lenkų valstybę, o poros mėnesių nuginkluota ir sudodinta į koncentracijos stovyklą, o pats "brigadierius" uždarytas Magdeburge, kur išbuvo ligi nepriklausomybės buvo atgauta.

Tai sausi, gryni faktai. Iš tikrųjų, reikalinga turėti iš vienos pusės gabumų "plepėti" ir be kritiskumo iš antros — mokėti iš to padaryti Homero legendą. Tai buvo vienas bandymų sukilti, tačiau pačioje savo pradžioje dėl susidėjimo su vokiečiais buvo palaidota ir nedavė jokių realių rezultatų. Galima gerai sau vaizduotis visą pasaulinį karą, kaip kovą už nepriklausomybę ligi jos atgavimui, bet be legiono farso. Įkalbinėti žmonėms, kad nepriklausomybę atkovojo legionai ir reikalauti už tą išimtinų privilegijų atgimuisioje tėvynėje, tai reikia jau turėti įgimtas begėdiškumas, akiplėiškumas ir profesionalus hochstaplerumas.

Kur glūdi legionininkų "amžinieji nuopelnai"? Ką nuveikė? Kuo atsižymėjo? Pabandykime nors kartą blaiviai ir išmintingai atsakyti klausimą, pasinaudodami tuo, kad ponai cenzoriai ir "nežinomieji asmens" negarbingai pasitraukė iš gyvenimo arenos arba išsislapstė, it pelės, po urvus. Pagaliau nors kartą truputis teisybės!...

Stai, legionininkai nužygiavo į karą kaip savanoriai. Bet, ak, Dieve, kas tada nėjo į karą? Visa Europa buvo sumobilizuota. Vokietijoje atsirado per du milijonai savanorių, Anglija per dvejus metus kariavo savanoriais. Todel nėra nuostabu ir tai neleidžia išskirti iš kitų, kad jau-

nimas veržiasi į karą: buvo taip visur, bus ir per visus laikus. Ne Pilsudskis mus to išmokino. Tai kiekvienas turės pripažinti. Tai nerodo nei patriotizmo, nei gilesnių jausmų. Šit, tam pačiam Krokuve, kur susiformavo ir išžygiavo legionai, buvo toks atsitikimas.

Italų-turkų karui prasidėjus, 1910 ir 1911 metais "Krakowski Kurjer Codzieńny" paskelbė iš savo kvailumo tokį skelbimą: kad turkų vyriausybė verbuoja savanorius kariauti su italais ir kad užsirašyti galima "Kurjer" redakcijoje. Ir ką pasakysite? Per dvi valandas, ligi policija sukonskavo šią kvailystę, susirašė per du šimtus asmenų! Du šimtai savanorių kariauti su italais Tripoly! Per dvi valandas! Šit, turite parengtus legionus — ir tai savo vidujine disciplina mažą kuo blogesnius už Pilsudskio legionus. Daugumą sudarė miesto atmatos, Krokuvos "andriukai," Vadovicių saligatvių trinėjai, šlifutojai, išsvėnagiai, kurie neturėjo ką veikia, ligi peiliukinių ir profesionalių vagilių. Jeigu tada kas būtų pasakęs, kai aš žūrėjau į maršerojančią gaują, šlykščias dainas dainuojančią ir prie kiekvienos progos vienas kitam stukius daužusią net savo viršinių akivaizdoje, kad iš šitos gaujos bus būsims Lenkijos aukštieji pareigūnai, kurie valstybę valdys žiūriau, negu caras, tai būčiau pašaukęs greitąją pagalbą, kad šį, kuris tokias nesąmones kalba, prieš mėnesį pasūtęs šuo bus aprijęs. (Nukelta ant 4 pusl.)

Kaunas. — Visos eilės knygu autorės Stasės Veineikienės atsiminimų knyga "Pabėgėlis užrašai" jau baigiama spausdinti. Leidžia Valst. Leidykla.

Parduodu Siatčinę

Labai geroj vietoj. Kas myli tą darbą, gali pasidaryti gerą pragyvenimą. Galima parduoti antrarankiai batai ir įtaisyti šiuo šiu valymą.

Parduodu dël nevelkatos. Dël smulkesnių žinių kreipkitės per laišką ar asmeniškai, sekantiu adresu:

V. Krupauskas
2564 Ontario St. East
Montreal
(Netoli Frontenac St.)

J. R. ROBILARD
Generalis Kontraktorius
Tel. YORk 1420
676 MOFFAT AVENUE
VERDUN, QUE.
Statu naujus, taisau ir perstatu sulig įpageldavimo visokius namus.

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinų Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL. 9559 Gv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atleku visus tesmų patarnavimus, parpinū pilytėbės dokumentus, įgalijimas, morgicūus ir kt.
29 St. James St. E. Kam. 28
MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 6441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 2-4 val. po piet, 7-8 val. vak. ir sulig susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel. DU. 1000 Valandos: 4 — 5 po piet
DO. 2500 ir sulig susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turli savo igoninę, egzaminuotu ir gyduu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Ray). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.